

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Strategická analýza

Strategic analysis

Student:

Bc. Vlastislav Krnoš

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Marcela Papalová

Ostrava 2010

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci na téma „Strategická analýza“ vypracoval samostatně. Použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v příloženém seznamu literatury.

.....

Bc. Vlastislav Krnoš

V Ostravě 30. 4. 2010

Na tomto místě bych rád poděkoval paní Ing. Papalové za její vstřícný přístup a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této diplomové práce. Dále děkuji městu Šternberk a jeho zastupitelům za poskytnutí potřebných informací.

Úvod.....	1
1. Teorie strategického řízení	2
1.1 Strategický management	2
1.2 Strategické plánování	3
1.3 Strategický plán.....	4
1.3.1 Analytická část	5
1.3.1.1 Profil města	6
1.3.1.2 SWOT analýza	8
1.3.1.3 Analýza komparativních výhod	10
1.3.2 Návrhová část.....	12
1.4 Strategie územního celku	14
1.5 Strategie území	17
1.6 Cestovní ruch.....	19
1.7 Trendy ve vývoji měst a obcí	22
2. Historie a analýza současného stavu města.....	26
3. SWOT analýza	36
3.1 Cestovní ruch.....	37
3.2 Technická, dopravní infrastruktura a životní prostředí	39
3.3 Vzdělání, kultura a sport	42
3.4 Zdravotní a sociální služby	45
3.5 Zajímavosti Šternberka a jeho okolí v oblasti cestovního ruchu	47
4. Návrhy a doporučení	53
4.1 Zhodnocení SWOT analýz.....	53
4.2 Vize města.....	59
Závěr.....	60
Seznam použité literatury	61
Seznam zkratk;	
Seznam obrázků a tabulek;	
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce;	
Seznam příloh.	

Úvod

Pro zpracování diplomové práce bylo zvoleno téma Strategická analýza města. Vybraným městem pro tuto analýzu se stalo město Šternberk. Toto město není vybráno náhodně, ale na základě toho, že se zde autor diplomové práce narodil a dodnes v něm žije, tudíž má k tomuto městu určitý vztah a zajímá ho jeho minulost, současnost a především budoucnost.

Teoretická část je zaměřena především na strategickém plánování, konkrétně na strategický plán a jeho jednotlivé části. Větší důraz bude kladen na teorii k profilu města a k analýze SWOT, protože tvoří hlavní část praktické části. Dále budou uvedeny druhy cestovního ruchu související s městem Šternberk a samotné současné vývojové trendy měst.

Dílčím cílem nezbytným pro hlavní cíl v praktické části je vytvořit souhrnný profil města, týkající se všech oblastí, jako jsou obyvatelstvo, školství, zdravotní a sociální služby, kultura, sport, infrastruktura, hospodářská sféra a ekonomika a životní prostředí. V profilu města a jeho oblastech budou zprostředkována data získaná studiem nejrozličnějších materiálů získaných od Městského úřadu, informačního centra a členů Zastupitelstva města Šternberka. Dále v praktické části budou vytvořeny jednotlivé SWOT analýzy konkrétních oblastí pro větší a důkladnější přehled a budou zaměřeny na slabé a silné stránky a na příležitosti i hrozby města. V diplomové práci autor také uvede návrhy na odstranění slabých stránek a hrozeb, ale i na vyzdvihnutí silných stránek a příležitostí pro Šternberk, které budou zpracovány reálně a v rámci možností města Šternberk.

Hlavním cílem diplomové práce je na základě získaných dat provést SWOT analýzy vybraných oblastí města, jejich následné ohodnocení a vyvození důležitých závěrů pro budoucí rozvoj města, kterým by se mělo město ubírat.

Diplomová práce by měla zejména podat široké spektrum informací o možnostech rozvoje a celkovém profilu města Šternberk, ale také ukáže jeden z možných pohledů na danou problematiku rozvoje města. Vypracování této diplomové práce poskytne ucelený přehled o dění ve Šternberku a může být užitečné pro zastupitele města, kteří z něj následně mohou čerpat při vytváření konkrétních plánů do budoucna.

1. Teorie strategického řízení

1.1 Strategický management

Strategický management je podle Sedláčkové a Buchty (2006) stěžejní součástí řízení ekonomického subjektu. Je to složitý proces řízení zaměřený na činnosti, které se týkají plánování a rozhodování. Výsledkem tohoto procesu je implementace strategie daného subjektu. Strategické řízení spočívá ve vytvoření a udržení rovnováhy mezi cíli a zdroji subjektu a mezi podmínkami okolí. Hlavním úkolem strategického managementu je řízení zaměřené na udržení nebo získání konkurenční výhody a určení reálných dlouhodobých cílů na základě analýzy příležitostí. Strategický proces by měl zahrnovat shromažďování informací a analýzy, formulování politiky, akční plánování, monitorování a hodnocení. Dle Carew-Reid (1994) každou z těchto složek usnadňuje komunikace.

Podstatu strategického řízení představují čtyři procesy:

- strategické myšlení,
- strategické rozhodování,
- strategické plánování,
- implementace strategie.

V podmínkách společenské i hospodářské nestability má být strategický management kotvou, která má umožnit analyzování současné i očekávané situace a naznačit směr nejvhodnějšího dalšího vývoje (Veber, 2000).

V diplomové práci se autor zaměří na strategické plánování města Šternberka. Strategické rozhodnutí a implementace výsledné strategie je potom už plně v kompetencích zastupitelstva města Šternberka.

1.2 Strategické plánování

„Plánování je zaměřeno do budoucnosti, určuje, čeho má být dosaženo a jak“ (Donelly a kol., 1997).

Plánování je podle Robbinse a Coultera (1998) proces stanovení cílů a způsobu hodnocení těchto cílů z hlediska jejich dosažení. Plánování udává směr, snižuje dopad změn, minimalizuje odpad a stanovuje normy pro použití v kontrole.

Strategické plánování se jako vědní disciplína začalo formovat až na počátku třicátých let minulého století společně se vznikem regionální politiky. Bylo to v souvislosti s velkou hospodářskou krizí, kdy se ekonomické a sociální rozdíly ve vývoji regionů prohloubily natolik, že státy (především Německo a USA) byly pod hrozbou sociálně politických konfliktů nuceny učinit kroky k jejich zmírnění (Beran, Dlask, 2005).

Strategické plánování podle Bělohlávka a kol. (2001) představuje proces, při němž jsou formulovány dlouhodobé strategické cíle, přednosti a nedostatky ekonomického subjektu, příležitosti a ohrožení vnějšího prostředí. Během strategického plánování se snaží město, region nebo organizace podrobně analyzovat svoji situaci a naplánovat kroky, které povedou k dlouhodobé udržitelnosti a zlepšování kvality jeho fungování, zvyšování kvality poskytovaných služeb, realizovaných projektů atd. Vychází ze znalostí, zkušeností a záměrů vedení města, pracovních skupin a z názorů obyvatelstva a podnikatelů působících ve městě. Smyslem a výsledkem úspěšného strategického plánování je realizace plánu. Úspěšná realizace závisí na pečlivém zpracování (Beran, Dlask, 2005).

1.2.1 Proces regionálního strategického plánování

Strategické plánování, jak uvádí Wokoun a kol. (2008), „v podstatě spojuje naši výchozí pozici, to znamená, kde jsme, kam chceme jít“. K tomu používá výběr směrů a cílů a volbu aktivit pro jejich dosažení. Jinak řečeno, strategické plány nelze pojímat normativně. To znamená, že nelze stanovit a nařídít cílový, optimální stav, neboť současný vývoj se vyznačuje neustálými změnami doprovázenými rostoucí neurčitostí a nejistotou prostředí. Jedná se tedy o rozhodování o budoucnosti v podmínkách neurčitosti a nejistoty prostředí.

1.2.2 Plánování obcí

Vesnice, města a sídelní celky, které vytvářejí městské aglomerace, mají řadu charakteristik živého organismu: vznikají, rostou, stagnují, zanikají a regenerují se. Nelze si pod nimi představovat jen stavby a prostory, ale také procesy a činnosti, které v nich probíhají, jejich vzájemné vztahy a subjekty procesů a činností, jimiž jsou lidé, jednotlivci i sociální skupiny. Evropská města a vesnice mají zpravidla svou dlouhou historii vývoje, která postupně vytvářela jejich hmotnou a prostorovou strukturu. Špatné důsledky násilných zásahů do struktur sídel vedou soudobý urbanismus a územní plánování k ocenění historie a kontinuity. Plánování měst a vesnic se proto snaží vycházet ze širšího prostorového (regionálního) a časového (historického) kontextu (Maier, 1993).

Bariéry plánování dle Šuleře (2003):

- plány nejsou integrovány do celkového systému řízení,
- plánování je prováděno nahodile, chybí systematické postupy pro formulování a implementaci plánů,
- management přepokládá, že formulování plánu je základem jeho implementace,
- nedostatek přiměřených informací,
- příliš mnoho důrazu je kladeno na jednu oblast plánu.

1.3 Strategický plán

Strategický plán rozvoje města je takový plán, který je písemně zpracován a je v něm obsažen i plán budoucího rozvoje města. Je definován jako dokument střednědobého až dlouhodobého charakteru, většinou 5–10 let. Jsou v něm obsaženy ekonomické, sociální a kulturní prvky spjaté s daným územím. Při tvorbě strategického plánu se zabýváme především profilem města a analýzou SWOT (Adamčík, 2000).

Význam strategického plánu spočívá zejména v tom, že:

- pomáhá organizovat změny ve společnosti,
- řeší problémy dlouhodobě a komplexně,

- usiluje o minimalizaci hrozeb a maximalizaci příležitostí obce,
- definuje prioritní oblasti a cíle rozvoje obce,
- pomáhá dosažení konsensu o budoucím vývoji obce mezi jednotlivými zájmovými skupinami díky jejich zapojení do procesu jeho tvorby, přijímání a realizace,
- spojuje za společným cílem rozhodující představitele soukromého a veřejného sektoru v obci,
- vytváří prostor pro vznik veřejně – soukromého partnerství,
- pomáhá překonat přirozený odpor ke změnám (Hrabalová, 2004).

Na rozdíl od územních plánů, jejichž cíle, obsah a postupy zpracování a schvalování jsou určeny zákonem o územním plánování a stavebním řádem, vznikají strategické plány na základě dobrovolné spolupráce aktérů regionálního rozvoje a úspěšnost jejich realizace závisí na identifikaci aktérů s těmito strategiemi. Územní plány se zabývají materiálně - technickým řešením území (funkčním využitím území, vedením technické infrastruktury atd.), zatímco strategické regionální plány se zabývají především ekonomikou, pracovním trhem, bydlením, infrastrukturou, sociálními otázkami, životním prostředím atd. Na rozdíl od regulačního územního plánování můžeme strategické regionální plánování charakterizovat spíše jako pozitivní a integrované plánování strany nabídky regionu (Wokoun, Malinovský, 2008).

1.3.1 Analytická část

Zajištění informačních podkladů představuje nultou fázi zpracování analytického profilu. Podklady, které byly ke zpracování analytického profilu použity, lze rozdělit dle Lednického (2003) do dvou skupin:

- statistické údaje z běžně dostupných zdrojů: publikace ČSÚ, údaje ze sčítání lidu, domů a bytů apod.
- další materiály: územní plán, rozpočet města apod.

1.3.1.1 Profil města

Každé město potřebuje:

- pozitivní vizi své vlastní budoucnosti,
- politiky, kteří o správnosti vize přesvědčí občany země, regionu, obce či města.

Jde o formulaci silné, oslovující mise, vize budoucnosti a o nalezení proveditelné strategie jejího dosažení. Starostové, primátoři, rady a zastupitelé musí mít nejprve jasnou představu o budoucím obrazu své obce, města či regionu, pak musí mít schopnost komunikovat tak, aby tuto vizi pochopili všichni občané, nebo alespoň jejich podstatná část, a aby jednali v zájmu naplnění této vize. Teprve formulování vize a dosažení konsensu v dosažení této vize může poskytnout zastupitelům a radě reálný podklad pro komunikaci s občany i vhodnou základnu pro srovnávání a pro analýzu komparativních výhod (Adamčík, 2000).

Ekonomické informace a profil regionu, obce a města jsou nezbytné k vytvoření profilu obce či města a k jeho formalizaci, slouží také k prezentaci municipality, a proto je tvorba informačního systému i výzvou k nápaditosti. Ekonomické informace mají umožnit odborné založení strategických záměrů, programů, plánů, rozpočtů a důslednost při jejich vyhodnocení. Data jsou dvojího druhu:

- charakterizující profil obce nebo města,
- charakterizující vnější podmínky ovlivňující jejich rozvoj.

Základem výchozí databáze informačního systému regionu, obce, města jsou dle Adamčíka (2000) klíčová data obsahující hlavní faktory a charakteristiky stavu a rozvojových možností města. Mezi klíčová data patří hlavně:

- základní údaje – charakteristika regionu, obce, města,
- demografické údaje,
- bydlení a životní prostředí,
- vybavenost službami,
- firmy působící v obci,

- dopravní síť,
- charakteristika komunity – místní správa, kvalita životní úrovně, památky aj.

Profil města na základě vybraných dat popisuje stav města, shrnuje základní fakta a poznatky o městě, které potom slouží k poznání silných a slabých stránek města a jeho budoucích příležitostí a hrozeb. Účelem profilu města je podat ucelený pohled na současný stav města.

Profil obce musí obsáhnout dle Janečkové a Vašítkové (1999) veškeré informace, týkající se geografické polohy, historie, kultury, demografického složení obyvatelstva, ekonomického i sociálního prostředí v obci a jejím okolí. Je nezbytnou součástí informačního systému obce, má také dvě úlohy. Jeho prvotním smyslem je podat výpověď o obci jejím představitelům. Kromě toho je však určen i k tomu, aby obec prezentoval na veřejnosti, aby informoval o prostředí a možnostech, které v obci zainteresované subjekty mohou nalézt. Proto je vhodné, aby se stal buď zcela, nebo alespoň jako nejvýznamnější součást propagačních materiálů obce a byl přeložen do světových jazyků. Pohled na obec, tak jak ji zachycuje profil obce, by nebyl úplný, kdyby alespoň v důležitých bodech nezachycoval její vývoj. Bez zasazení profilu obce do regionálních souvislostí nelze přesně identifikovat veškeré externí vlivy, které v minulosti na vývoj obce i její produkt působily. Nelze zcela odhalit ani tendence, které se s větší či menší mírou pravděpodobností objevují v budoucnosti. Vzhledem k dostupnosti statistických informací považujeme za vhodné sledovat údaje na úrovni okresu. Zejména u větších obcí nelze zapomínat ani na vliv, který na jejich ekonomický vývoj mají celostátní a dokonce mezinárodní trendy. Obec má především v dnešním globálním a zostřujícím se konkurenčním prostředí své konkurenty. Není pravdou, jak by si mnozí mysleli, že malé obce nemohou mít konkurenci, pokud ji mají, není to konkurence mezinárodní. Zejména na trhu investičních příležitostí mohou malé obce soutěžit i v mezinárodním měřítku. Je vhodné porovnat údaje z profilu obce se srovnatelnými údaji z obcí, které se mohou stát konkurenty na některém z trhů, na něž se obec zaměří.

Takto pojatý profil obce umožňuje poznat základní faktory, které ovlivní vývoj obce, tj. externí i interní faktory. Přispívá ke snadšímu pochopení celého systému a jeho rozložení na jednotlivé subsystémy. Jestliže je systémem obec, pak subsystémy jsou její dopravní systém, bydlení, maloobchodní síť atd. (Janečková, Vašítková, 1999).

1.3.1.2 SWOT analýza

SWOT analýza je podle Janečkové a Vašítkové (1999) základním nástrojem situační analýzy obce a odpovídá na otázku „kde se obec v současné době nachází a kam směřuje“.

SWOT analýza představuje završení strategické analýzy. Je v podstatě kombinací a shrnutím předcházejících analýz a informací z nich získaných. Jejím dominantním cílem je strukturovaná diagnostika silných a slabých stránek subjektu (vnitřního prostředí) ve vztahu k příležitostem a ohrožením vnějšího okolí. Jako každá analýza, i SWOT analýza musí vyústit v syntézu a závěry, které se stanou východiskem pro formulaci strategie. Strategie by měla na tyto závěry citlivě reagovat a v maximální míře využít silných stránek k získání příležitostí (Dedouchová, 2001). Tato diagnostika by měla sloužit jako podklad pro formulaci strategie.

Z přístupu SWOT analýzy, který rozlišuje dvě charakteristiky vnitřní (silné a slabé stránky) a dvě vnější (příležitosti a rizika), vyplývá značné omezení SWOT analýzy vyvolané právě požadavkem odlišit silné stránky od slabých a příležitosti od hrozeb. Na tento aspekt poukazuje Grant (2008). Často je velmi obtížné odhadnout, zda určitý jev znamená příležitost či hrozbu nebo silnou či slabou stránku.

Výhodou SWOT analýzy je široká oblast využití, která se nemusí týkat pouze strategického řízení. SWOT analýzu je možno aplikovat také při taktickém plánování či operativním řízení, nebo lze tuto metodu využít pro „osobní“ SWOT analýzu, která se zaměřuje na poznání předností a nedostatků jedince a na zjištění příležitostí a hrozeb v jeho okolí (Keřkovský, Vykypěl, 2002).

Název SWOT je odvozen u počátečních písmen anglických slov:

- **Strenght** (přednosti, silné stránky subjektu),
- **Weaknesses** (nedostatky, slabé stránky subjektu),
- **Opportunities** (příležitosti ve vnějším prostředí),
- **Threats** (ohrožení z vnějšího prostředí).

Za **přednosti** se považují pozitivní vnitřní podmínky, jejichž využití umožňuje subjektu získat konkurenční výhodu.

Nedostatky jsou takové negativní vnitřní podmínky, které mohou snížit výkonnost subjektu.

Příležitosti je možno definovat jako současné nebo budoucí podmínky v prostředí, které jsou nyní nebo potencionálně příznivé pro činnost subjektu.

Hrozby představují takové současné nebo budoucí podmínky v prostředí, které jsou pro výstupy subjektu nepříznivé (Bělohlávek a kol., 2001).

Při zpracování SWOT analýzy by měly být dle Keřkovského a Vykypěla (2002) dodrženy následující zásady:

- závěry analýzy by měly být relevantní, tedy zpracovány s ohledem na účel, pro něž je analýza zpracována,
- měla by být zaměřena na podstatná fakta a jevy,
- analýza by měla být objektivní.

Postup při realizaci analýzy SWOT by měl vypadat následovně:

- 1) Identifikace a předpověď hlavních změn v okolí subjektu. Zvláštní pozornost je vhodné věnovat klíčovým faktorům. Přehled by měl obsahovat maximálně 7 až 8 bodů.
- 2) Identifikace silných a slabých stránek subjektu a jeho specifických předností. Také zde je vhodné uvádět nejvýše 7 až 8 charakteristik.
- 3) Posouzení vzájemných vztahů jednotlivých silných, slabých stránek a také hlavních změn v okolí (Sedláčková, 2000).

Podstatou SWOT analýzy je, aby došlo k porozumění souvislostí mezi vnitřním a vnějším prostředím a k posouzení jejich vlivů mezi nimi. Je-li navíc prováděna v pravidelných časových intervalech, může poskytnout obraz o trendu vývoje vnitřních předností, slabostí, vnějších příležitostí a ohrožení.

SWOT analýza slouží:

- jako základ pro vypracování strategie i vlastních rozvojových programů města, s vypracováním strategie potom souvisí strategická volba, což je proces výběru mezi alternativami vytvořenými SWOT analýzou (Hill, Jones, 1998),
- jako nástroj informování interních a externích partnerů obce.

Před praktickou realizací SWOT analýzy je nutné provést jednoznačně vymezení obce, které se má analýza a následné vyvození strategie týkat. Iniciativa k vypracování plánu a programu rozvoje města počítá často se zapojením i okolních blízkých obcí či sídel do projektu.

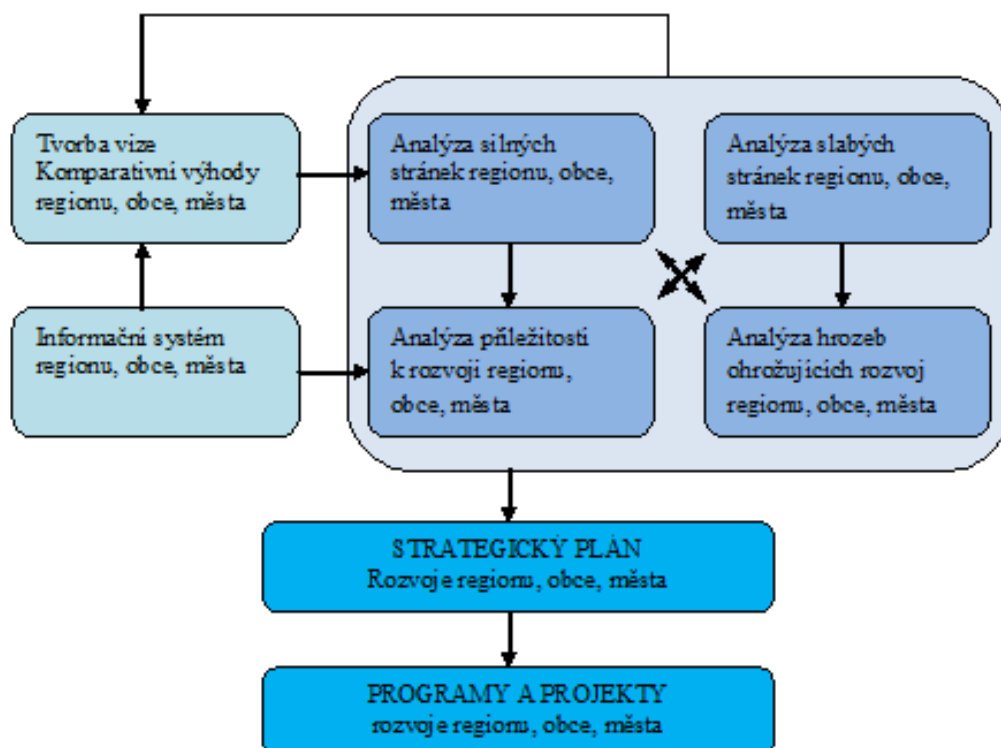
		<i>Interní faktory</i>	
		SILNÉ STRÁNKY „S“	SLABÉ STRÁNKY „W“
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ zkušený management regionu, obce, měst ▪ dobrý stav podnikatelského prostředí ▪ zdrojové zajištění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slabiny místní ekonomiky ▪ životní prostředí ▪ špatná pověst
<i>Externí faktory</i>	PŘÍLEŽITOSTI „O“	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podpora existujících předností měst a obcí ▪ podněcování nových iniciativ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ofenzivní podnikatelský přístup z pozice síly
	HROZBY „T“	<ul style="list-style-type: none"> ▪ konkurence sousedních míst ▪ diskriminace. Opatření rizika nestabilní situace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opatrný přístup, posilování pozice ▪ kooperace se silnějším partnerem
		PŘÍSTUP „SO“	PŘÍSTUP „WO“
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ využití silné pozice k blokování hrozeb ▪ vytvoření rezervy vůči rizikům rozvoje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přijetí významu poklesu regionu, obce, města ▪ možnost omezení nebo likvidace rozvojových poměrů
		PŘÍSTUP „ST“	PŘÍSTUP „WT“

Obr. 1.1 Kombinace přístupů metody SWOT k rozvoji regionu, obce či města (Adamčík, 1997).

1.3.1.3 Analýza komparativních výhod

Zákon komparativní výhody říká, že daná země by se měla specializovat na výrobu a vývoz takových komodit, jež je schopna vyrábět s relativně nižšími náklady, a dovážet by měla ty statky, které se vyrábějí s relativně vyššími náklady. Strukturu obchodu – výměny by

tedy měla určovat komparativní výhoda. Postup analýzy při zkoumání silných a slabých stránek regionu, okresu, obce a města má rovněž vycházet z analýzy komparativních výhod, které směřují podnikatele a lidi vůbec do jejich specifických činností, pro něž mají v daném regionu své specifické předpoklady. Odvětví a výroba, v nichž má region určitou komparativní výhodu, závisí na jeho vybavenosti výrobními faktory v porovnání s jinými regiony. Zohledňujeme skutečnost, že výrobní struktura regionu je objektivně závislá na jeho vybavenosti výrobními faktory. Program rozvoje regionu, obce, města nemůže tuto závislost ignorovat, zrušit nebo ji libovolně něčím nahradit. O jejich změnách musí v zásadě rozhodovat trh a rozvojový program regionu by měl tržní síly respektovat. Metoda SWOT předpokládá, že rozvojový program bude aktivně vyhledávat činnosti, v nichž má region komparativní výhody, a bude podporovat a urychlovat rozvoj. Použity však budou jen prostředky, které jsou konformní s existencí trhu, a to zejména podporou rozvoje malého a středního podnikání v regionu, regionální infrastruktury, investic do lidského kapitálu a vědeckovýzkumného potenciálu regionu včetně firemní výzkumné a vývojové fáze (Adamčík, 1997).

Obr. 1.2 Analyticko - projekční verze metody SWOT (Adamčík, 1997)

Rozvojové problémy regionu vyplývají buď z nedostatečného rozvinutí možností regionu během jeho dosavadního vývoje, nebo naopak z přecenění některých možností, které neodpovídají komplexnímu optimu rozvoje regionu. Rozvojové problémy ovlivňují směry a dynamiku dalšího rozvoje daného území. Mezi rozvojové problémy patří slabé stránky, bariéry rozvoje, různé limity. Rozhodujícím kritériem zpravidla bývá určení relativní úrovně rozvoje dané složky vzhledem k celostátní (makroregionální) či krajské (meziregionální) situaci většinou v následujícím členění (Wokoun, Malinovský, 2008):

- 1) Poloha a vnější vztahy
- 2) Přírodní zdroje
- 3) Obyvatelstvo
- 4) Životní prostředí
- 5) Osídlení
- 6) Bydlení
- 7) Kultura a památky
- 8) Infrastruktura
- 9) Sociální sféra
- 10) Trh práce
- 11) Zemědělství
- 12) Průmysl
- 13) Cestovní ruch a rekreace

1.3.2 Návrhová část

Část návrhová aplikuje data a informace z analytické části do konkrétních plánů a reálných návrhů, které směřují k rozvíjení a prosperitě daného regionu. Návrhová část obsahuje:

- strategické vize,

- strategické záměry, cíle a návrhové aktivity.

Strategickou vizí se myslí stav, kterého má být v dané oblasti a v časovém horizontu pořizovaného dokumentu dosaženo. Podle Lednického (2003) je vize považována za základní kámen každé strategie a vychází z analýz jednotlivých částí, které byly zpracovány v profilu regionu a v analýze SWOT. Zahrnuje také vnitřní předpoklady regionu i s vnějšími vlivy, které na něj působí. Vize jako prvopočátek strategie musí vyjádřit pokud možno co nejlépe určitý obraz pozornosti s pokud možno vhodným komentářem, který by vysvětlil, proč se mají lidé snažit tuto budoucnost vytvořit. Podle Kottera (2000) vize musí být vždy:

- obrazná – dobrý popis budoucnosti,
- adresná – oslovuje zájmy rozhodujících zájmových skupin,
- uskutečnitelná – reálná v daných podmínkách,
- jednoznačná – jasná pro rozhodovací proces,
- flexibilní – pružná, aby nebránila vhodným reakcím na změny podmínek,
- srozumitelná - dobře pochopitelná.

Strategické záměry, cíle a návrhové aktivity jsou závěrem pramenícím z procesu strategického plánování. Jedná se už o konkrétní ukazatele, které míří k naplnění strategické vize využívajíc silných stránek regionu. Svou váhu má i správné monitorování a vyhodnocování, díky kterému můžeme dohlížet na postupné naplňování strategické vize včetně efektivnosti finančních nákladů. Aby se strategický plán rozvoje stal skutečným základem pro dlouhodobou koordinaci veřejných a soukromých aktivit, pro hospodářskou prosperitu a sociální stabilitu města, bude se při jeho přípravě vycházet z poznatků a analýz a také budou identifikovány aktuální problémy města a základní programový rámec jejich realizace. Strategické plánování je rovněž nástrojem vytváření shody místní komunity o budoucnosti města. Jedná se o tvůrčí proces, do kterého jsou zapojeni nejen zástupci radnice, ale také podnikatelé, neziskový sektor a veřejnost (Adamčík, 1997).

1.4 Strategie územního celku

Strategie územního celku vyžaduje zcela konkrétní formu participace správy, samosprávy, podnikatelských subjektů, nejrůznějších iniciativ a obyvatel na formulování vizí, směrů a cílů rozvoje socioekonomické struktury v konkrétním území.

Ekonomický rozvoj je všeobecně považován za důležitý pro všechny obce. Proto je zapotřebí vytvářet předpoklady pro tvorbu rozvojových aktivit podnikatelských subjektů, které vytvoří v obci potřebné ekonomické oživení. Systematická příprava vhodných podmínek ekonomického rozvoje však vyžaduje cílevědomý a systematický přístup k realizaci směru, který je založen na shodě místních představitelů i občanů a vychází ze společné představy o budoucnosti příslušné obce. Jedná se tudíž o tvořivý proces, který má charakter strategického plánování a umožňuje obcím uskutečňovat ekonomické změny vedoucí ke zlepšení schopnosti obstát v konkurenci. V rámci strategického plánu jsou identifikovány rozhodující oblasti a stanoveny realistické cíle, záměry a postupy, jejichž skloubení umožní vytvořit potřebnou strategii obce a její vhodná implementace přispěje ke zlepšení potřebného ekonomického klimatu obce (Lednický, 2003).

1.4.1 Územní rozvoj

Pod pojmem územní rozvoj podle Maiera a Čtyrokého (2000) rozumíme cílevědomé zhodnocování území, tj. záměrnou změnu způsobu využívání území a staveb tak, aby se zvýšil užitek (výnos). Materiální přeměny uskutečňované v území se uskutečňují relativně velmi pomalu, ale o to dlouhodobější jsou potom jejich fyzické výsledky. Ne každá investiční činnost v území nakonec přinese skutečné zhodnocení území. Je důležité, aby investici předcházela velmi pečlivá analýza existujících a budoucích tržních potenciálů a podmínek trhu v místě zamýšlené investice.

1.4.2 Metody formulace strategie územního celku

Existuje několik postupů užívaných pro tvorbu strategie územního celku (Lednický, 2003):

- metodika GM – TREND - tato metodika byla podle Ludvíka (2000) zkoncipována na základě zájmů a požadavků zadavatelů z oblasti severní Moravy a Slezska,

- metoda projekční verze SWOT analýzy – dle Adamčíka (2000) jde o univerzální metodu pro obec, město i region,
- metodika certifikace podnikatelského prostředí, u níž jde v podstatě o propojení a provázání zájmů a záměrů akcí a aktivit venkovských obcí v územně uceleném zájmovém prostoru s cílem dosažení žádoucích změn ve všech obcích takto vymezeného území,
- metoda strategického plánování ekonomického rozvoje dle konzultační firmy Barents,
- integrovaný projekt venkovského regionu,
- metodika vyhledávání podnikatelského prostředí ve městě a obci – zabývá se strategií podnikatelského prostředí v obci v podmínkách České republiky (Kovařík, Toušová, 1991),
- metodika pro rozvoj místního podnikání a zaměstnanosti dle konzultační firmy Lancashire Enterprises. Dle Ludvíka (2000) jde o podobu manuálu, který je koncipován ve dvou rovinách. První rovina představuje průvodce danou problematikou, druhá rovina manuálu má formu pracovních sešitů s konkrétními metodickými pokyny ve formě otázek a úkolů, které vedou uživatele ke zpracování určitého segmentu projektu rozvoje místního podnikání.

1.4.3 Strategická analýza územního celku

Vlastní analýza územního celku předkládá především hodnocení základních východisek pro formulaci strategie a slouží jako korekční kritérium možnosti území.

V analýze jde především o získání a posouzení následujících informací:

- 1) určení polohy územního celku a jeho základní charakteristika,
- 2) hodnocení předností a nedostatků území,
- 3) hodnocení příležitostí a ohrožení pro územní celek,
- 4) hodnocení zdrojů a vybavenosti územního celku,

- 5) rozbor využitelnosti a charakteristika překážek využitelnosti,
- 6) analýza finančních zdrojů.

Pro účely územní analýzy bývá nejčastěji využívána SWOT analýza, při níž je možno získat poměrně výstižnou charakteristiku předností a slabých stránek území a z nich vyplývajících příležitostí k rozvoji a eventuálnímu ohrožení. Zásadou je snaha o výstižnou formulaci. Dodržet tyto principy však může být značně obtížné (Lednický, 2003).

1.4.4 Rozdíl mezi strategií územního celku a strategií organizace

Strategie organizace se výrazně liší od strategie území a odlišnosti lze nalézt v řadě oblastí. Jedná se o tyto oblasti dle Lednického (2003):

Cíl strategie:

- Podnik - zisk (u neziskových organizací zajištění maximálního množství prostředků).
- Region - prospěch a blaho občanů.

Sestavení a zpracování strategie:

- Podnik - vlastník podniku, top management.
- Region - zastupitelé, aktivní občané (členové dobrovolných komisí), podnikatelé, externí pomocníci (experti).

Platba:

- Podnik - vlastní prostředky.
- Region - rozpočet obce, dotace státu.

Opora:

- Podnik - dosavadní vývoj podniku.
- Region - územní plán, komplexní pozemkové úpravy.

Rozsah významu strategie:

- Podnik - vybraná skupina pracovníků (zájmové skupiny).
- Region - obyvatelé území, podnikatelé v území, návštěvníci.

1.5 Strategie území

Územní plánování soustavně a komplexně řeší funkční využití území. Strategické plánování má poněkud jiný charakter. Ve strategii se totiž jedná především o systematický způsob, jak organizovat změny a vytvářet v dané územní komunitě široký konsensus vycházející ze společné vize, jež směřuje k tvorbě lepší ekonomické budoucnosti (Lednický, 2003). Podle Šilhánkové (2002) se strategie území stává předmětem cíleného dlouhodobého vedení územního celku (zastupitelstvo obce, kraje) vytyčeným směrem. Postup při tvorbě strategie není stanoven zákonem, lze využívat různé přístupy, které se od sebe liší především mírou zapojených představitelů a expertů. Expertní postup práce je charakterizován vysokou mírou odborného přístupu externího zpracovatele a malou mírou zapojení (participace) místních odborníků a zadavatele. Druhý komunitní postup práce je naopak založen na opakovaných diskusích s místními odborníky, kteří pod vedením zpracovatele sami zpracovávají nebo se podílejí na zpracování vlastního strategického plánu (Lednický, 2003).

U regionálních strategií je podle Lednického (2003) za dlouhodobý základní cíl považován sociálně ekonomický rozvoj regionu, obce či města a předpoklady zajišťující uvedený rozvoj a to v horizontu několika let. Regionální strategie musí být komplexní a integrální, zabývající se všemi sférami života obce či regionu – přírodními, technickými, sociálními, kulturními a ekonomickými podmínkami ve vzájemné provázanosti (včetně zpětných dopadů života obce, města či regionu na jejich stav).

Územní systém prvků lze dle Lednického (2003) členit na tři základní skupiny, jež tvoří:

- **přírodní složka území**, kam lze zařadit nerostné bohatství, klimatické a hydrologické poměry, vodní zdroje, půdní podmínky, geomorfologii, floru a faunu,
- **ekonomická složka území**, jež tvoří aktivity výrobního i nevýrobního charakteru, technická a občanská infrastruktura, sídelní uspořádání území, podmínky životního prostředí a obyvatelstvo v produktivním věku,
- **sociální složka území** je představována kulturní a historickou tradicí, všeobecným vzděláním, národnostním složením i náboženským zaměřením obyvatelstva a zdravotně hygienickým zabezpečením.

Při tvorbě strategie je nutno si uvědomit, že dominantní úlohu v plánovacích aktivitách musí sehrávat aktivity v oblasti tvorby strategie hospodářského rozvoje daného území. V tržně orientovaném systému zodpovídá za hospodářský rozvoj především soukromý sektor. Místní správa má však klíčovou úlohu při jeho podpoře. Dotyčnou úlohu neplní ale přímým ekonomickým řízením podniků, jež jsou v obecním vlastnictví, nýbrž podporou partnerských vztahů mezi veřejným a soukromým sektorem, využíváním poptávkou ovlivňovaných a trh usměrňujících mechanismů, zajišťováním vhodné infrastruktury i lidského potenciálu. V procesu místního hospodářského rozvoje je nutné klást důraz na rozvoj místních podniků malé a střední velikosti, které mohou úspěšně využívat lokálních zdrojů, dále na schopnosti lidí zde žijících i na příslušné vybavení územního celku. Přitom nelze opomenout i možnosti získat investice zvenčí, které však mnohdy nejsou hlavním prostředkem místního hospodářského rozvoje. Proto lze konkurenceschopnost regionu definovat jako stupeň nebo rozsah, v jakém může region v podmínkách otevřeného a spravedlivého trhu produkovat výrobky a služby, které obstojí na trzích a současně udrží a zvýší reálné příjmy svých obyvatel v delším časovém úseku. Konkurenceschopnost regionu však není jen prostým součtem výsledků produkčních podniků, ale synergickým efektem činnosti ostatních organizací, které jsou s produkčními podniky v regionu v interakci a současně i důsledkem dalších faktorů působících v regionu (Lednický, 2003).

Za hlavní faktory, které mohou konkurenceschopnost území ovlivnit, jsou pokládány výzkum a technický rozvoj, malé a střední podniky, přímé zahraniční investice, infrastruktura a lidský kapitál, instituce a tzv. společenský (sociální) kapitál. Při této příležitosti je nezbytné

znova zdůraznit, že sílu regionu v konkurenčním boji zvyšují významným způsobem lidé svou kvalifikací, dále efektivnost veřejných institucí, technická a občanská vybavenost území, dostupnost územního celku a dodržování principů světové konkurenceschopnosti, mezi které patří:

- vytváření stabilního a předvídatelného legislativního prostředí,
- vytváření pružných a adaptibilních ekonomických struktur,
- investice do tradiční a technické infrastruktury,
- podpora soukromých úspor a domácích investic,
- podpora agresivity na mezinárodních trzích (export), ale také přitažlivost pro přímé zahraniční investice,
- soustředění na kvalitu, rychlost a transparentnost vlády a administrativy,
- udržování vztahu mezi úrovní mezd, produktivitou a zdaněním,
- investice do vzdělání, zejména na sekundární úrovni a do celoživotního vzdělávání pracovní síly (Lednický, 2003).

1.6 Cestovní ruch

Cestovní ruch je významným společensko-ekonomickým fenoménem jak už z pohledu jednotlivce, tak i společnosti. Každoročně představuje největší pohyb lidské populace za rekreací, poznáváním a naplněním vlastních snů z příjemné dovolené. Podle Hornera a Swarbrooka (2003) definujeme cestovní ruch jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností.

1.6.1 Druhy cestovního ruchu

Nejnámější jsou rekreační, sportovní a dobrodružný, dále myslivecký a rybářský, kulturní a náboženský, lázeňský a zdravotní cestovní ruch. V praxi se druhy cestovního ruchu nevyskytují v čisté podobě, ale ve vzájemné kombinaci, přičemž jeden z nich bývá

dominantní. Např. rekreační cestovní ruch se nejčastěji kombinují se sportovním, zdravotním a kulturním cestovním ruchem apod.

Město Šternberk a jeho okolí je předurčeno zejména pro rekreační, sportovní a kulturní cestovní ruch.

1.6.1.1 Rekreační cestovní ruch

Rekreační cestovní ruch je druh cestovního ruchu, pro který je charakteristický pasivní, ale i aktivní odpočinek ve vhodném přírodním prostředí s cílem obnovy fyzických a psychických sil. Tohoto cestovního ruchu se účastní převážná většina obyvatelstva (Malá, 2002). Pobyt v příjemném přírodním prostředí kombinovaný s různými rekreačními aktivitami (procházky, táboření v přírodě, chalupaření a jiné) mají vliv na organismus a duševní pohodu člověka. Rekreační cestovní ruch dostává stále větší význam se zhoršujícím se životním prostředím v místě trvalého bydliště, případně v místě zaměstnání. Rekreační cestovní ruch má podobu individuální nebo rodinné rekreace, kterou si účastníci organizují sami ve vlastních nebo pronajatých zařízeních nebo organizovanou formou ve veřejnosti přístupných zařízeních cestovního ruchu. Jeho součástí je tematický cestovní ruch zaměřený na uspokojování specifických odborných rekreačních potřeb. Má individuální i organizované formy. Z odborného hlediska je podřízený specifickým zájmům a potřebám návštěvníků jakou jsou například technické památky a zajímavosti, sakrální stavby atd. (Hesková, 2006).

1.6.1.2 Sportovní cestovní ruch

Zahrnuje krátkodobé či dlouhodobé pobyty se sportovní náplní, podle Malé (2002). Také pro sportovní cestovní ruch je charakteristický pobyt ve vhodném přírodním prostředí, avšak s aktivním vykonáváním různých sportovních činností, které obvykle předpokládají určitou fyzickou kondici. Jde např. o pěší nebo horskou turistiku. Dále pak o cykloturistiku nebo mototuristiku, do které patří např. kempování. S ohledem na roční období jsou oblíbené mnohé sportovní aktivity. V létě se jedná o např. o koupání a plavání ve volné přírodě nebo na koupalištích, o míčové hry, tenis, pro náročnější potom golf. V zimě se nejčastěji provozuje lyžování, sánkování a bruslení. Pohybové a sportovní aktivity mimo zvyšování fyzické zdatnosti působí i na rozvíjení morálních a volních vlastností člověka, jako je např. vytrvalost, houževnatost, odvaha a kolektivnost (Hesková, 2006). Můžeme sem zahrnout i

tzv. sportovní diváctví. Jedná se o pasivní účast na sportovních akcích nejrůznějšího druhu, mimo místo bydliště účastníků (Malá, 2002).

1.6.1.3 Kulturní cestovní ruch

Účast na kulturním cestovním ruchu umožňuje uspokojování duchovních potřeb lidí, kteří jsou motivováni možnostmi poznávání kulturního dědictví, kultury navštívených cílových míst, možnostmi zábavy a rozptýlení. Plní významnou výchovně vzdělávací funkci a přispívá k rozvoji kulturně společenského rozhledu obyvatelstva (Malá, 2002). Má mnoho forem a stupňů intenzity. V praxi má podobu návštěv muzeí, galerií, výstav, kulturních pamětihodností, archeologických nalezišť, hudebních, divadelních a filmových festivalů, společenských a náboženských akcí. Kulturní cestovní ruch představuje symbiózu vzdělávání a účelného trávení volného času. Jeho účastníci jsou obeznámeni nejen s historií a kulturou místních obyvatel, ale i sociální a ekonomickou situací navštíveného místa. Kulturní cestovní ruch se podílí na zvyšování společenské, kulturní a odborné úrovně lidí, a proto se často kombinuje s jinými druhy cestovního ruchu, zejména lázeňským, zdravotním a rekreačním cestovním ruchem (Hesková, 2006).

1.6.2 Destinační management a marketing

Význam cestovního ruchu je dle Heskové (2006) v poslední době stále více spojován s přímým rozvojem regionů. Jednou z nových disciplín, které mohou nastartovat regionální rozvoj, je aplikace destinačního managementu a marketingu. K rozvoji destinačního řízení je nutné využívat zahraničních zkušeností. V České republice se destinační řízení začalo uplatňovat po roce 2000. Destinační management a marketing představuje soubor činností na vybraných úrovních řízení a jejich koordinaci, strategické plánování, různé formy spolupráce na úrovni regionů a také využívání podpůrných fondů. Cestovní ruch se v mnoha destinacích může stát nosným prvkem rozvoje nebo jedním z jeho nejvýznamnějších prvků.

Destinace cestovního ruchu podle World Tourism Organisation (Světová organizace cestovního ruchu) je definována jako „místo s vhodnými atraktivitami ve spojitosti se zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu zvolil pro návštěvu“. Z této definice vyplývá, že pojem destinace cestovního ruchu, může představovat cílové místo cestovního ruchu, ale i produkt cestovního ruchu spojený s daným místem. Podstatné je, že definice vymezuje destinaci z pohledu zákazníků. Významné také je, jak

zvolený geografický prostor (město) přináší celkový užitek (prospěch) návštěvníkovi. Takto pojatá charakteristika destinace cestovního ruchu prezentuje přístup destinace z pohledu zákazníka, klienta, účastníka cestovního ruchu (Hesková, 2006).

1.7 Trendy ve vývoji měst a obcí

1.7.1 Dopravní trendy

Dopravní infrastruktura je v České republice vnímána jako jeden z hlavních indikátorů a předpokladů budoucího rozvoje území a regionů. Silniční doprava je na jedné straně přizpůsobivá a dynamická, na druhé straně vytváří dlouhodobé investiční tlaky na zlepšování sítě komunikací. Z hlediska dlouhodobého rozvoje jsou žádoucí opatření a další rozvoj v oblastech ekologie, energetické spotřeby a spolehlivosti průchodnosti tras. Jinými slovy je třeba zajistit udržitelnost existujícího rozvoje. **Dopravní dostupnost** má v současných podmínkách značně komplexní vliv. Pro jednotlivé průmyslové oblasti je důležitý potenciál pracovních sil a jejich mobilita ve spádové oblasti. Napojení území na externí dopravní vazby (rychlostní komunikace, železnice) je důležitým vyšším standardem dopravní dostupnosti. Dopravní dostupnost je jednou z hlavních podmínek rozvoje, podílí se na integraci pracovních schopností, bydlení a uplatnění pracovních schopností. Dopravní infrastruktura umožňuje přesun pracovních sil v území, jejich přiblížení k výrobním zdrojům a výrobním prostředkům. Je-li mobilita malá, je okruh dostupnosti malý a nahromaděný pracovní a výrobní potenciál je nízký. Území, které disponuje vysokou mobilitou jak pracovních sil, tak výrobních zdrojů, má výrazně vyšší možnosti uplatnit svůj potenciál pro svůj rozvoj. Podíl **veřejné dopravy** k individuální automobilové dopravě se změnil z hodnoty 80:20 v 90. letech na současný podíl 50:50. Tato situace značnou mírou přispívá ke zhoršení stavu životního prostředí, a to především ve městech. Základní dopravní obslužností rozumíme zajištění dopravy pro všechny dny v týdnu z důvodu veřejného zájmu, který přispívá k trvale udržitelnému rozvoji území (Beran, Dlásk, 2005).

1.7.1.1 Doprava a životní prostředí

Doprava je odvětvím, ve kterém se podle Berana a Dlásky (2005) nedaří naplňovat cíle trvale udržitelného rozvoje. Negativní vlivy na životní prostředí u jiných odvětví v České

republiky klesají, ale u dopravy rostou. Podíl environmentálně nejméně šetrné nákladní silniční dopravy roste. Silniční doprava velmi negativně ovlivňuje kvalitu životního prostředí, především měst a příměstských oblastí. Vyrůstající tlak na životní prostředí bude vyžadovat prosazení řady opatření, které je nutno strategicky koncipovat a koordinovat:

- postupná změna dělby přepravní práce ve prospěch environmentálně šetrnějších druhů dopravy na základě obnovy a modernizace dopravní infrastruktury,
- realizace vhodných technických a infrastrukturních opatření (silniční obchvaty měst, protihlukové bariéry podél silnic) vedoucí k minimalizaci zdravotních rizik způsobených nadměrným zatížením hlukem a emisemi z pozemní dopravy,
- ve městech a městských aglomeracích budovat integrované dopravní systémy s výraznějším uplatněním kolejové dopravy jako environmentálně šetrnějšího druhu dopravy veřejné hromadné dopravy,
- v rámci realizace Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky budovat hustou síť bezpečných cyklostezek.

1.7.2 Trendy v informační struktuře, komunikaci a přenosu informací

Rozvoj vysokorychlostního přístupu už dnes napomáhá zvýšení efektivity v mnoha oblastech lidských činností. V současné době se objevují stále častěji nové možnosti, stejně jako jejich významné dopady na celou společnost. Jde např. o možnost práce na dálku (homeworking, teleworking atd.), která má zásadní důsledky pro řešení problémů zaměstnanosti, dopravy. Transformace stávajících veřejných přístupových sítí na sítě umožňující vysokorychlostní přístup i budování sítí nových je dlouhodobý proces. V zájmu dosažení maximálního a trvalého efektu je proto na úrovni státu nezbytné podporovat rozvoj vysokorychlostního přístupu ve městech a na venkově (Wokoun, 2007).

1.7.3 Územní trendy

Konverze územních celků představuje jednu z obtížných rozvojových úloh. Rozvoj území je možný tehdy, podaří-li se v území konvertovat stávající neefektivní a nevyužívané plochy na plochy s novými funkcemi a efektivním využitím. Z podnikatelského hlediska je potenciál území limitován řadou vlivů. Jejich priority jsou předmětem rozborů v nejrůznějších souvislostech.

Mezi ně patří:

- území jako prostor,
- pracovní síly a jejich kvalifikace,
- infrastruktura (logistika území, energetické a surovinové zdroje apod.).

Existují všeobecné údaje: hustota obyvatelstva, míra nezaměstnanosti, průměrné mzdy, které charakterizují všeobecnou situaci území a indikují jeho potenciál pro další rozvoj (Beran, Dlask, 2005).

1.7.4 Demografické trendy

Populace měst se v České republice neustále vyvíjí, s čímž souvisí i hodnotové postoje lidí, které se také neustále mění. Při ukončení vzdělání mladí lidé přebírají další a mnohem větší zodpovědnost tím, že se osamostatňují. S tím souvisí i změna jejich hodnot a preferencí v životě. Na rozdíl od starších lidí mají lidé mladší 30 ti let liberálnější přístup k manželství a rodičovství. Rodinu často chápou jako omezení svobody, stejně tak i pořízení dítěte v tomto mladém věku. Prioritami pro mladé lidi jsou především dostatečný příjem, ukončené studium a společné samostatné soužití s partnerem beze sňatku. Možnost samostatného bydlení je ovlivněna problematickou bytovou situací ve městech. Mladí novomanželé mají většinou problém získat novomanželskou půjčku. V současnosti sice banky poskytují několik takových půjček, ale vyskytuje se zde několik podmínek, které musí novomanželé splňovat pro jejich dosažení (Vystoupil, Tarabová, 2004). V současnosti se objevuje problém demografického stárnutí obyvatel, který je velmi nápadný především ve městech, kde počet starých lidí neustále přibývá. V současnosti se ve městech snaží tento nepříznivý populační vývoj zastavit, přesto ale obyvatelstvo měst stárne, což přináší negativní důsledky. Mezi tyto

důsledky řadíme například snižování disponibilních pracovních sil ve městě nebo vyšší nároky na zdravotnictví a sociální služby u starších obyvatel (Wokoun a kol., 2008).

1.7.5 Trend v rozvoji podnikatelského prostředí

V oblasti rozvoje podnikání ve městech se jedná zejména o podporu malého a středního podnikání. Malé a střední podniky jsou hlavním poskytovatelem pracovních příležitostí. Programy podpory podnikání jsou důležitou součástí podnikatelského prostředí a měly by pozitivně ovlivňovat rozvoj podnikání a zvyšovat konkurenceschopnost malých a středních podniků. Ty přispívají ke stabilitě a rozvoji sektoru malého a středního podnikání a kompenzují nedostatek vlastního kapitálu, obtížnost získání bankovního úvěru a omezené možnosti ručení vlastním majetkem. Od podpor se očekává, že budou mít pozitivní vliv na zvyšování počtu pracovních míst, na zvyšování odvodu daní, zvýšení poptávky po výrobcích a službách a povedou tak ke zvýšení společenského a ekonomického rozvoje dané oblasti, města (Klímová, 2007).

2. Historie a analýza současného stavu města

2.1 Historie

Stručný přehled nejzajímavějších událostí, které se udály ve městě Šternberk během jeho vývoje. Obsáhlá historie města, viz příloha č. 1.

1269 - nejstarší zmínka o hradě Šternberku

1296 - nejstarší zmínka o městě Šternberk v listině Alberta ze Šternberka

1371 - založení augustiniánského kláštera Albertem ze Šternberka

1415 - z hradu zaslán stížný list proti upálení Mistra Jana Husa adresovaný koncilu v Kostnici

1430 - město dobyto a obsazeno husity

1538 - zachvátil město ničivý požár, kláštera a hradu

1621 - dobytí města stavovským vojskem, Šternberk se stává důležitým opěrným bodem císařské armády

1645 - švédská okupace města až do roku 1650, opakované morové epidemie

1784 - zrušen augustiniánský klášter

1789 - velká povodeň na řídce Sitce, která poškodila značnou část města

1821 - textilní manufaktura Norberta Langerer zahajuje výrobu plátěného a bavlněného zboží, Šternberk střediskem textilního průmyslu

1850 - Šternberk centrem politického okresu, město se stalo samosprávným celkem

1872 - zřízení státní tabákové továrny

1915 - do města dosazena stálá vojenská posádka, která zde setrvala do roku 1918

1921 - první ročník automobilového samostatného závodu Ecce Homo, poprvé na trati se jeho již 1905

1935 - Sudetoněmecká strana se stala rozhodující politickou silou ve městě

1938 - Šternberk připojen k nacistické "Třetí říši"

1947 - zahájení výroby v závodě Chronotechna

1960 - zrušení samostatného okresu Šternberk, začlenění do okresu Olomouc

2005 - 100. výročí tratě Ecce Homo, jubilejní závod s mimořádnou jezdeckou účastí

Zdroj: [49], [39].

2.2 Současnost

Město Šternberk leží na předělu Hané a úpatí Nízkého Jeseníku ve vzdálenosti 16 km severně od krajského města Olomouc a rozkládá se na ploše 4,9 km². Severní a východní část města je kopcovitá a směrem k jihu přechází do roviny Hornomoravského úvalu. Městem protéká řeka Sítka o délce 5km, která se pak vlévá do řeky Oskavy a ta do řeky Moravy. S necelými 14 tisíci obyvateli patří k menším městům České republiky, ale je zároveň s přidruženými místními částmi Dalov, Chabíčov a Krakořice druhým největším městem Olomouckého kraje. Od 1. 1. 2003 je městem s rozšířenou působností III. stupně a zároveň městem s pověřeným úřadem II. stupně. Šternberk se řadí do mírně teplé oblasti, která je charakterizována dlouhým, teplým a mírně suchým létem, krátkým přechodným obdobím

Obr. 2.1 Mapa Šternberka a jeho okolí

Olomouckého kraje. Od 1. 1. 2003 je městem s rozšířenou působností III. stupně a zároveň městem s pověřeným úřadem II. stupně. Šternberk se řadí do mírně teplé oblasti, která je charakterizována dlouhým, teplým a mírně suchým létem, krátkým přechodným obdobím

s mírně teplým jarem i podzimem. Zima je mírná a poměrně suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky.

Ve Šternberku nalezneme nejdůležitější úřady státní správy a samosprávy. V oblasti vzdělání se zde nachází mateřské školy, základní školy, střední odborná učiliště a gymnázium. V oblasti kultury ve městě působí Základní umělecká škola Šternberk, Městská kulturní zařízení (příspěvková organizace, která sdružuje Městský klub, kino Oko a Galerii Šternberk). Šternberk také disponuje moderními sportovišti, poštou a nemocnicí.

2.2.1 Obyvatelstvo

Základním kvantitativním ukazatelem vymezujícím rozsah populace určitého území je počet obyvatel.

Tab. 2.1 Obyvatelstvo města Šternberk

Pohlaví	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek migrace	Přírůstek celkový	Stav k 31.12. 2008
Muži	77	61	126	129	-3	+13	6 694
Ženy	55	92	131	137	-6	-43	7 140
Celkem	132	153	257	266	-9	-30	13 834

Zdroj: ČSÚ [35]

Z tabulky vyplývají následující data: počet zemřelých obyvatel převažuje nad počtem narozených, stejně tak i počet vystěhovalých nad počtem přistěhovalých obyvatel, což je určité negativní zjištění.

Hustota obyvatel Olomouckého kraje, kam Šternberk spadá, je 146,4 obyvatel/km², to je nad průměrem České republiky.

2.2.2 Školství

Ve Šternberku se nachází tři základní školy. Součástí škol jsou i školní jídelny a družiny. Žáci mají možnost navštěvovat školní a mimoškolní kroužky, např. výtvarný

kroužek, dramatický kroužek, sportovní kroužky, kroužky zaměřené na výuku cizích jazyků. V rámci základního vzdělání funguje ve Šternberku ještě zvláštní škola a speciální základní škola. Ve Šternberku se nacházejí také mateřské školy. Ze středních škol je významné Gymnázium Šternberk, které připravuje studenty na vysokoškolské studium. Pro volný čas je mládeži k dispozici Základní umělecká škola Šternberk a také Dům dětí a mládeže Šternberk, jehož zřizovatelem je město Šternberk. Pro děti ze sociálně slabých rodin je ve Šternberku poskytnut stacionář předškolní výchovy JILRO (Charita).

2.2.3 Zdravotní a sociální služby

Ve Šternberku se nachází Ústav sociální péče pro děti i dospělé, Nemocnice Šternberk, která je nově zrekonstruovaná a disponuje i rehabilitačním oddělením. Psychiatrická léčebna Šternberk patří mezi největší v České republice. Úroveň zdravotnictví ve městě je velmi vysoká, zejména z důvodu fungování nemocnice, která poskytuje preventivní, diagnostickou, léčebnou, operační a rehabilitační péči u ambulantních i hospitalizovaných pacientů.

2.2.4 Kultura

Město Šternberk má ke kultuře velmi pozitivní vztah. Je to moderní město s bohatou historií, řadou jedinečných kulturních památek a zajímavých kulturních, společenských i sportovních akcí. Bohaté kulturní zážitky, kterými žije současný Šternberk, oslovují všechny věkové kategorie bez výjimky. Širokou nabídku kulturních pořadů nabízejí Městská kulturní zařízení, Státní hrad Šternberk, Handkeho občanské sdružení a řada dalších institucí. Město Šternberk si zaslouží přívlastek město výtvarníků. Současná tvorba akademického malíře Petra Zlamala, akademického sochaře Petra Kuby, malíře Petra Skyvy či tvorba Libora Vojkůvky navazuje na výtvarnou tradici šternberských umělců zvučných jmen - jako např. akademického malíře Paula Kašpara, Kurta Grögera, Ferdinanda Kuschela a Wilhelma Zlamala. Nadějně budoucí výtvarníky připravuje ve Šternberku výtvarný obor Základní umělecké školy. Ve Šternberku působí široká plejáda uměleckých i amatérských souborů, které se podílejí na kulturním životě města i regionu. Od roku 1996 má ve Šternberku tradici Šternberské kulturní léto, které probíhá od května do září a v rámci něhož se koná celá řada akcí pro děti, mládež až po seniory. Oblíbeným místem konání koncertů a dalších kulturních aktivit je areál Státního hradu Šternberk, kde se každoročně koná jedna z největších akcí - rockový festival Šternberský kopec, dále nádvoří bývalého augustiniánského kláštera, kde se

pravidelně odehrává festival předZAHRAHA a prostor Hlavního náměstí. Pro mládež jsou v centru města k dispozici tři diskotéky a speciálně pro ni jsou organizovány i open party v lokalitě Dolní Žleb. Senioři si přijdou na své při poslechových pořadech, posezení u cimbalu či dechovky. Kulturní scénu obohacují také koncerty v chrámu Zvěstování Panny Marie nebo v nové sportovní hale Ecce Homo. Kulturní život města oživují také Městská kulturní zařízení nabídkou divadelních a filmových představení, koncertů vážné i populární hudby i besedami a přednáškami v městské knihovně.

2.2.5 Sport

Obyvatelům města Šternberk je k dispozici několik sportovních zařízení jako fotbalový stadion, zimní stadion, sokolovna, tenisové kurty, squashové centrum (v současnosti velmi populární), in-line hřiště, koupaliště a tělocvičny základních škol a gymnázia.

V sokolovně TJ Sokol Šternberk mají možnost obyvatelé města navštěvovat řadu oddílů. Patří sem volejbal žen, který v současné době hraje soutěž extraligu žen, která je nevyšší soutěží v rámci České republiky. Dále je tu oddíl stolního tenisu, oddíly bojových sportů, oddíl sportovní gymnastiky, bojové sporty, atletický klub. Ke koupání slouží obyvatelům v letních měsících městské koupaliště, které nabízí plavecké dráhy dlouhé 25 m, dětské brouzdaliště, tobogán, skluzavky a hřiště s umělým povrchem. V mikroregionu Šternbersko jsou vhodné podmínky pro provozování cykloturistiky a pěší turistiky.

Nejznámější událostí z oblasti sportu je nepochybně Mistrovství Evropy v automobilových závodech do vrchu Ecce Homo konajících se tradičně v červnu, díky kterým je Šternberk znám po celé Evropě. Na stejné trati, akorát zkrácené, se každé září jede Ecce Homo Historic, doprovázené výstavou historických vozidel.

2.2.6 Technická a dopravní infrastruktura

2.2.6.1 Technická infrastruktura

1) Zásobování elektrickou energií a plynem

Zásobování elektrickou energií i plynem je ve Šternberku a jeho okolí na velmi dobré úrovni. Nedochází k žádným opakovaným nestandardním výpadkům ani v okrajových částech města Šternberk. Rozvod zajišťuje rozvodná stanice, na niž jsou připojeny jednotlivé trafostanice. Město Šternberk není kompletně plynofikováno. Plynofikovány nejsou místní části Chabičov, Těšíkov, Dalov a Krakovice. Dodavateli elektrické energie a plynu jsou ČEZ Distribuce, a.s. a RWE-SMP, a.s.

2) Zásobování pitnou vodou a čištění a odvádění odpadních vod

Město je zásobováno pitnou vodou samostatným skupinovým vodovodem. Tento vodovod využívá pět místních zdrojů podzemní vody, mezi které patří Horní Huť, Krakovice, Štěpánov, Kamínka a Otýlie. Vodovodní síť je vybudována na celém území města. Na vodovod je připojena obec Krakovice, Chabičov a Dalov. Horní Žleb a Těšíkov jsou zásobovány samostatnými studnami.

Ve městě je vybudována jednotná kanalizační síť. Odpadní vody jsou likvidovány na mechanicko-biologické čističce odpadních vod, která prošla během posledních let několika rekonstrukcemi. S odváděním a čištěním odpadních vod úzce souvisí současný projekt „Dokončení kanalizace aglomerace Šternberk“, který patří svým rozsahem mezi největší investice v úseku vodohospodářské infrastruktury v rámci celého Olomouckého kraje. Cílem tohoto projektu je naplnit zákonem uloženou povinnost obcí odkanalizovat území a čištění odpadních vod do konce roku 2010. Tento projekt vychází z dohodnutých podmínek mezi Českou republikou a Evropskou unií v oblasti neustálého zlepšování životního prostředí.

Hlavním pozitivem projektu pro občany je řízené odvádění splaškových vod ze zbývajících částí města na modernizovanou čistírnu odpadních vod ve Šternberku. U nově připojovaných domů nebudou muset občané platit za vyvážení jímek a žump. Jednoznačným pozitivem tohoto projektu z globálního hlediska je přínos pro zlepšení životního prostředí.

Provozovatelem vodovodu i kanalizace je vodohospodářská společnost Sitka s.r.o., jež je ve vlastnictví města Šternberk a deseti obcí regionu.

2.2.6.2 Dopravní infrastruktura

1) Silniční doprava

Městem Šternberk prochází silnice I. třídy I/46 Olomoucká - Jívavská a dále silnice II. a III. třídy, které jsou ve vlastnictví Olomouckého kraje. Vzhledem k blízké poloze Olomouce je Šternberk důležitým dopravním uzlem mezi městy Olomouc, Opava, Uničov, Litovel, Rýmařov a Bruntál.

Město Šternberk spravuje cca 93 km místních komunikací, z toho 43 km připadá na místní komunikace a 50 km chodníků. Město zajišťuje také správu 40 mostních objektů, z toho 21 mostů a 19 lávek pro pěší.

2) Železniční a autobusová doprava

Město Šternberk leží na trati Olomouc – Šternberk - Uničov - Šumperk - Jeseník – Krnov. V pracovní dny vlaky jezdí pravidelně cirká každou hodinu směrem na Olomouc i Uničov. O víkendech přibližně každé dvě hodiny. Z Olomouce je pak už snadné se dostat do všech koutů České republiky.

Veřejná doprava ve Šternberku a jeho okolí je provozována autobusovými linkami společnosti Connex Morava, a.s. Autobusové spojení je zejména směřováno na Olomouc, Opavu, Rýmařov, Litovel a Uničov.

2.2.7 Hospodářská sféra a ekonomika ve městě

Město Šternberk má dobré a konstantní výsledky hospodaření a není nikterak zadlužené. Provozuje také uvážlivou investiční politiku. Na základě dosavadních i plánovaných výsledků hospodaření přidělili odborníci městu dlouhodobé ekonomické hodnocení na úrovni B, což znamená, že Šternberk je bonitním subjektem s dobrou schopností splácet své závazky.

Ve Šternberku je zastoupen zejména lehký průmysl. Ohledně pracovních příležitostí převažuje strojírenský průmysl, který poskytuje téměř třetinu pracovních příležitostí ve městě.

Další část tvoří potravinářský a dřevozpracující průmysl. Na území města působí v současné době více než 105 podnikatelských subjektů. Mezi významné společnosti patří: VOP 026 s.p., INVENSYS a.s., a ZZN a.s..

Významný podíl na hospodářské struktuře mají také sociální služby zastoupené: Ústavem sociální péče Vincentium, Sociálními službami Šternberk, p.o., Psychiatrickou léčebnou Šternberk a Nemocnicí Šternberk.

Míra nezaměstnanosti ve Šternberku k 31.12.2009 činila 14%, což je vysoké číslo nad průměrem České republiky. Zdroj: ČSU [43].

Tab. 2.2 Vývoj nezaměstnanosti města v roce 2009

Měsíc	Nezaměstnanost v absolutním čísle	Nezaměstnanost v %
Leden 2009	604	8,2%
Prosinec 2009	878	12,0%
Vývoj	+274	+3,8%

Zdroj: [50]

Z tabulky vyplývá pravidelný růst nezaměstnanosti, v průměru měsíčně o 0,5 %.

I přes negativní důsledky celosvětové hospodářské krize se městu v roce 2009 podařilo splnit většinu naplánovaných rozvojových záměrů. Přiřítá se to především skvělé bilanci úspěšných žádostí o mimorozpočtové dotační zdroje národního a evropského charakteru. Výsledkem tohoto snažení jsou níže uvedené uskutečněné investice, které výrazně k dobrému změnilo a mění město Šternberk.

Jsou to:

- modernizace čističky odpadních vod Šternberk – akce, která svými náklady přesáhla částku 100 mil. Kč, byla současně podmiňující akcí zahajovaného projektu „Dokončení kanalizace aglomerace Šternberk“,
- úpravy svahové deformace Babická - opěrná zeď - dokončení z roku 2008,

- komunikace Rýmařovský kopec – lokalita Babická - dokončení z roku 2008,
- informační systém MPZ-dokončení z roku 2008,
- opatření ke zvýšení bezpečnosti dopravy - přechody pro chodce ulice Opavská (start Ecce Homo), Dlouhá (u podniku Invensys) a Uničovská (křižovatka s ulicí Jílovou),
- dětské hřiště Jiráskova (dotace „Oranžové hřiště“ Nadace ČEZ),
- bezbariérovost budov Městského úřadu (výťah a WC invalidů - budova radnice, plošina budova Horní náměstí 9),
- program záchrany architektonického dědictví (bývalý augustiniánský klášter - fasády, výplně otvorů...),
- oprava fasády a sanace vlhkosti budovy radnice,
- modernizace informačních technologií na ZŠ Svatoplukova, ZŠ Dr. Hrubého a ZŠ Náměstí Svobody
- expozice času – II. etapa (stavební část),
- chráněné bydlení pro matky a otce s dětmi v tísní – Dalov - zahájení prací,
- rekultivace černé skládky Dalov - zahájení prací,
- regenerace zeleně - Městský hřbitov Šternberk - zahájení prací,
- prevence kriminality (kamerový bod, záznamové zařízení MP).
- geologický průzkum Vinný vrch (základní geologický průzkum, který stanovil možné podmínky zástavby lokality)-dokončení z roku 2008,
- veřejné osvětlení – lokalita Komenského,
- komunikace U Vrby (ve spolupráci s firmou SAN-JV) [50].

V příloze č. 2 je uveden meziroční srovnávací statistický výkaz porovnávající hospodářsky a ekonomicky rok 2008 s rokem 2009. Lze tak částečně získat informace o důsledcích celosvětové hospodářské krize na rozpočet a hospodaření města Šternberk.

2.2.8 Životní prostředí

Kvalita životního prostředí ve městě Šternberk je velmi dobrá. Ve městě, ani jeho bezprostředním okolí, se nenacházejí významní znečišťovatelé životního prostředí. Z ekologického hlediska má město Šternberk nejméně poškozené životní prostředí z měst olomouckého okresu a lze ho vzhledem ke stavu ovzduší, vod, půdy, množství okolních lesů, a veřejné zeleně, označit za město s dobrým životním prostředím. Kvalita ovzduší ve městě je velmi dobrá, k zhoršení dochází pouze v blízkosti dopravních komunikací, ale ani to nepřekračuje limity dané zákonem. Ve městě je velké množství zeleně, která se neustále vysazuje jak do okolí, tak i přímo do centra města.

3. SWOT analýza

Pro důkladné a kvalitní zpracování SWOT analýzy města Šternberk je všeobecná SWOT analýza rozdělena na čtyři jednotlivé, konkrétní analýzy:

- analýza **cestovního ruchu**,
- analýza **technické, dopravní infrastruktury a životního prostředí**,
- analýza **vzdělání, kultury a sportu**,
- analýza **zdravotních a sociálních služeb**.

Jednotlivé SWOT analýzy byly vytvořeny vlastními nápady autora diplomové práce a jeho pohledy na dané oblasti, které jako obyvatel města Šternberka má. Pro vyšší odbornost analýz a jejich použití pro budoucí plány města byly tyto analýzy předány Zastupitelstvu města Šternberk.

Všech 21 zastupitelů, které město má, tyto analýzy prostudovalo a ohodnotilo jednotlivé faktory konkrétních analýz body 1 – 5, přičemž bod 1 znamená nejméně důležitou věc, bod 3 středně důležitou věc a bod 5 strategicky velmi důležitou věc pro město Šternberk. Ve sloupci „počet zastupitelů / hodnocení“ je uvedeno kolik z nich a jakou hodnotu konkrétně dali pro danou věc (1. číslo je počet zastupitelů, 2. číslo je ohodnocení body). Po zprůměrování hodnot od všech zastupitelů autor dospěl k následujícímu hodnocení, viz tabulky SWOT.

3.1 Cestovní ruch

Tab. 3.1 Silné stránky v cestovním ruchu

Silné stránky	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• turisticky zajímavá oblast, výhodná poloha regionu	5	18/5, 3/4
• hrad, Ecce Homo, Expozice času	5	21/5
• Kulturní, historický i přírodní potenciál pro rozvoj cestovního ruchu	3	14/3, 6/4, 1/5
• dobrá dopravní dostupnost	5	21/5
• pestrá nabídka ubytování a stravování	4	16/4, 3/5, 2/3
• Informační centrum a s tím spojený servis	5	19/5, 2/4
• prostor pro rozvoj příměstské a venkovské turistiky, cykloturistiky	4	12/4, 5/3, 4/5
• velkého množství značených turistických tras a cyklotras	4	12/4, 9/3
• rekonstruované centrum města	5	18/5, 3/4

V oblasti silných stránek v cestovním ruchu z tabulky vyplývá, že největší plus pro město podle zastupitelů je poloha Šternberka, její nejvýznamnější lákadla pro turisty (hrad, Ecce Homo, Expozice času). V nedávné době byl zrekonstruován historický střed města, který je významnou silnou stránkou města. Do města je také vynikající dopravní dostupnost jak silniční, tak i železniční dopravou. Město disponuje novým, perfektně vybaveným informačním centrem.

Tab. 3.2 Slabé stránky v cestovním ruchu

Slabé stránky	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• nedostatek kvalitních parkovacích ploch	3	12/3, 6/2, 3/4
• nedostatečná kvalita doprovodných a doplňkových služeb cestovního ruchu	3	15/3, 3/4, 3/2
• málo využívaný potenciál návštěvníků a turistů	4	17/4, 2/5, 2/3

Ze slabých stránek stojí za povšimnutí a zlepšení do budoucna větší počet parkovacích ploch a ještě důslednější zaměření na potenciální turisty přicházející do města.

Tab. 3.3 Příležitosti v cestovním ruchu

Příležitosti	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• využití rostoucího zájmu turistů o trávení dovolené v tuzemsku	3	14/3, 6/4, 1/5
• rostoucí zájem o zdravý životní styl a aktivní dovolenou (cykloturistika, pěší turistika, wellness, fitness)	5	18/5, 3/4
• využití malebných lesů v okolí Šternberka pro rekreaci	4	15/4, 3/5, 3/3
• přilákání nových investorů	5	21/5
• rozvoj cyklotras, cyklostezek	3	16/3, 5/4
• výhodné podmínky pro možnost čerpání finančních prostředků z národních a mezinárodních fondů	5	18/5, 3/4
• dokončení projektu Expozice času	5	19/5, 2/4

Jako velká příležitost se jeví zdokonalení služeb spojených se zdravým životním stylem, zejména wellness. Expozice času by se měla stát po svém úplném dokončení atraktivní devízou města. Zastupitelé kladou důraz na čerpání finančních prostředků z národních a mezinárodních fondů a na nalákání nových investorů do města.

Tab. 3.4 Hrozby v cestovním ruchu

Hrozby	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• podcenění cestovního ruchu jako předmětu podnikání a zaměstnanosti	2	12/2, 6/3, 3/1
• rozvoj konkurenčních mikroregionů města Šternberka	3	17/3, 4/4
• nedostatečná připravenost na čerpání zdrojů z fondů a programů EU	2	11/2, 6/1, 4/3

Hrozby nejsou pro Šternberk nikterak dramatické, za povšimnutí však stojí rozvoj konkurenčních regionů, za kterými by Šternberk neměl zaostávat, což se v současné době neděje.

3.2 Technická, dopravní infrastruktura a životní prostředí

Tab. 3.5 Silné stránky v technické, dopravní infrastruktuře a životním prostředí

Silné stránky	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• kvalitní dopravní obslužnost	5	19/5, 2/4
• schválená územně plánovací dokumentace s vymezenými plochami pro podnikání	5	21/5
• úklid veřejných ploch	4	16/4, 5/3
• kvalitní zajištění svozu a zpracování odpadů	5	18/5, 3/4
• zavedený systém tříděného sběru složek komunálního odpadu	5	19/5, 2/4
• pozitivní přístup občanů města k třídění odpadů	4	16/4, 5/3
• výrazné pokrytí inženýrskými sítěmi ve městě v relativně dobrém stavu (kanalizace, vodovod, plynovod, el. síť)	5	17/5, 4/4

Město nabízí kvalitní dopravní obslužnost a je pokryto inženýrskými sítěmi v dobrém stavu, je maximálně otevřené podnikatelům, stará se o své veřejné plochy a zajišťuje kvalitní svoz a zpracování odpadů. V tomhle vidí zastupitelé nejsilnější devízy města Šternberk.

Tab. 3.6 Slabé stránky technické, dopravní infrastruktury a životním prostředí

Slabé stránky	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• nízké využívání obnovitelných zdrojů energie	2	9/2, 7/3, 5/1
• poškozování některých veřejných prostranství - vandalismus	3	16/3, 5/4
• neexistence obchvatu kolem Šternberka	5	20/5, 1/4
• špatný technický stav zastávek a nádraží	4	16/4, 3/5, 2/3
• špatný stav pozemních komunikací	5	16/5, 5/4
• nedostatek finančních prostředků na opravy a rekonstrukce místních komunikací	5	18/5, 3/4
• nedostatek parkovacích ploch	2	13/2, 8/3

Výraznou slabou stránkou je prozatímní neexistence obchvatu kolem města, dále špatný stav pozemních komunikací na některých místech, který se po letošní zimě ještě zhoršil. U komunikací sice dochází pravidelně k rekonstrukcím, ale bohužel nejsou dostačující z důvodu nedostatku finančních prostředků.

Tab. 3.7 Příležitosti v technické, dopravní infrastruktuře a životním prostředí

Příležitosti	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• dokončení projektu kanalizace aglomerace Šternberk	5	19/5, 2/4
• vysoká pozornost na rozšiřování a údržbu veřejné zeleně (větší důraz na plánování a realizaci)	4	17/4, 3/5, 1/3
• obchvat města Šternberka a snížení tak koncentrace dopravy na hlavních tazích	5	21/5
• zvýšení efektivity a kvality veřejné dopravy	5	18/5, 3/4
• zlepšení kvality údržby silnic v zimním období	5	19/5, 2/4
• využití dotačních zdrojů ze strukturálních fondů EU a jiných zdrojů ke zlepšení životního prostředí a infrastruktury ve městě	5	16/5, 5/4

Velkou příležitost nabízí dokončení projektu kanalizace aglomerace Šternberk, která je nejvýznamnější současnou investiční akcí města. Dalším významným projektem je obchvat kolem města. Město by se také mělo zaměřit na zlepšení kvality veřejné dopravy a kvality místních pozemních komunikací. Významnou příležitostí jsou i dotace ze strukturálních fondů Evropské unie.

Tab. 3.8 Hrozby v technické, dopravní infrastruktuře a životním prostředí

Hrozby	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• neustálé protahování výstavby obchvatu města kolem Šternberka	5	21/5
• neúspěch při čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU a jiných zdrojů k zlepšení životního prostředí a infrastruktury	4	15/4, 5/3, 1/5
• nedostatek podpory / strategie ze strany státních orgánů a organizací	4	16/4, 5/5
• problematika vlastnických vztahů k nemovitostem, které se týkají již připravených projektů	5	18/5, 3/4

Obchvat kolem města se pomalu stává hrozbou pro Šternberk, protože stále není ve fázi výstavby a četnost dopravy, která proudí městem, neustále roste. Souvisí s tím i problematické pozemky v místě výstavby, kterých se soukromí majitelé nechtějí vzdát.

3.3 Vzdělání, kultura a sport

Tab. 3.9 Silné stránky ve vzdělání, kultuře a sportu

Silné stránky	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• dostatečná kapacita mateřského a základního školství	5	17/5, 4/4
• dostatek zařízení pro volnočasové aktivity dětí	5	18/5, 2/3, 1/4
• schopnost škol a školských zařízení využívat finančních prostředků z dotačních zdrojů	4	15/4, 6/3
• přístup a možnosti využití informačních technologií ve školách, knihovnách a informačních centrech	5	19/5, 2/4
• kulturní bohatství na území města a blízkého okolí	3	17/3, 4/4
• zachovalé a rekonstruované památkové objekty	3	16/3, 5/4
• dostatečná nabídka restauračních zařízení	3	14/3, 7/4
• dostatek různorodých sportovišť	4	15/4, 4/3, 2/5
• řada sportovních oddílů	5	18/5, 2/4, 1/3

Ve Šternberku je dostatečná kapacita pro mateřské i základní školství, děti mají mnoho možností jak strávit svůj volný čas jak sportovně, tak i kulturně, a je jim poskytnuta kvalitní moderní výuka.

Tab. 3.10 Slabé stránky ve vzdělání, kultuře a sportu

Slabé stránky	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• nedostatečná kapacita a vybavenost pro ubytování studentů	2	14/2, 5/3, 2/4
• vysoká energetická náročnost škol i kulturních zařízení a s tím související náklady na provoz	2	15/2, 5/1, 1/3
• nedostatečné prostory pro pořádání kapacitně náročných akcí	4	11/3, 6/5, 4/4
• nedostatečná vnitřní síť cyklostezek ve městě	3	18/3, 3/4
• odchod mladých lidí z města a kvalifikované pracovní síly	5	19/5, 2/3

Ve městě bohužel není dostatek pracovních míst pro kvalifikované pracovní síly a pro čerstvé absolventy škol, zejména vysokých, a proto jim nezbývá nic jiného, než odejít za prací jinam. Ve Šternberku není prostor pro pořádání vysokokapacitních akcí.

Tab. 3.11 Příležitosti ve vzdělání, kultuře a sportu

Příležitosti	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• zlepšení přístupu a možnosti využití informačních technologií ve školách, knihovnách a informačních centrech	5	15/5, 6/4
• využití kreativního lidského potenciálu k rozvoji vzdělávání, kultury, sportu a celkového rozvoje města	5	19/5, 2/4
• podpora rekvalifikací, dalšího vzdělávání obyvatelstva	3	13/3, 6/4, 2/5
• využití dotačních prostředků ke zkvalitnění výuky a podporovat vzdělávací aktivity pro dospělé	4	17/4, 3/5, 1/3
• lepší získávání a využití sponzorství a dotací v oblasti kultury a sportu	5	19/5, 2/4
• zdokonalení a investice do sportovní infrastruktury	4	12/5, 6/4, 3/3

Příležitostí pro Šternberk je určitě neustálé zlepšování a podporování školství, kultury a sportu, čemuž jistě napomůžou různorodé dotace a sponzorství.

Tab. 3.12 Hrozby ve vzdělání, kultuře a sportu

Hrozby	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• zhoršení kvality školství, kultury a sportu ve městě	2	16/2, 5/3
• pokles zájmu o nabízené studijní příležitosti	5	18/5, 3/4
• neúspěch v získávání dotačních prostředků pro zlepšení kvality nebo rozšíření vzdělávání, kultury a sportu	4	14/4, 5/3, 2/5
• neúspěch v získávání dotačních prostředků pro rekonstrukci školských, kulturních a sportovních zařízení	4	16/4, 4/3, 1/5
• nezájem mládeže o nabízené volnočasové aktivity, kulturu a sport	5	17/5, 4/4
• odchod VŠ vzdělaných lidí z města	5	20/5, 1/4

Mezi hrozby patří pokles zájmu o technické obory, které nabízí Střední odborné učiliště strojírenské a lesnické Šternberk. Mládež také tráví v dnešní době více času u počítačů a televize, místo zájmu o sportovní aktivity a vzdělávací kulturu. Současnou i budoucí hrozbou je odchod lidí s vysokoškolským vzděláním, z důvodu téměř nulového uplatnění ve městě.

3.4 Zdravotní a sociální služby

Tab. 3.13 Silné stránky ve zdravotních a sociálních službách

Silné stránky	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• registrovaná zdravotní zařízení: nemocnice, poliklinika, praktičtí lékaři, stomatologové, specialisti aj.	5	20/5, 1/4
• registrované sociální služby: základní sociální poradenství, odborné sociální poradenství, osobní asistence, pečovatelská služba,	5	19/5, 2/4
• aktivity související se sociální oblastí: koordinace volnočasových aktivit pro děti a mládež, svépomocné a preventivní aktivity, vzdělávání, osvěta apod.	4	16/4, 3/3, 2/5
• odbornost a profesionální přístup pracovníku v oblasti sociálních služeb	4	10/5, 8/4, 3/3
• široká síť praktických lékařů a lékařů specialistů	5	17/5, 4/4
• zájem města o podporu sociálních služeb	5	21/5

Zdravotní a sociální služby se mohou pyšnit velmi silnými stránkami, jako jsou vyspělá zdravotní zařízení, velké množství sociálních služeb poskytovaných pro občany. Ve městě působí široká síť praktických lékařů.

Tab. 3.14 Slabé stránky ve zdravotních a sociálních službách

Slabé stránky	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• nedostatečná bezbariérovost v centru města i jeho okolí	4	10/3, 8/4, 3/5
• nedostatek finanční podpory ze strany města	3	16/3, 3/4, 2/5

Ze slabých stránek do budoucna vyplývá nutnost zvýšení bezbariérovosti na více klíčových místech.

Tab. 3.15 Příležitosti ve zdravotních a sociálních službách

Příležitosti	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• čerpání dotačních prostředků na podporu sociálních služeb	4	11/4, 9/5, 1/3
• podpora celoživotního vzdělávání jako nástroj prevence sociálního vyloučení	2	17/2, 4/1
• informovanost veřejnosti o nabídce sociálních služeb	3	15/3, 4/2, 2/4
• rozvoj preventivních aktivit (proti drogám atd.)	4	16/4, 4/5, 1/3
• existence dalších, ochotných sponzorů a dárců	4	16/4, 5/5

Z příležitostí v této oblasti zastupitelé vyzdvihli zejména rozvoj preventivních opatření a ještě efektivnější získávání finančních prostředků.

Tab. 3.16 Hrozby ve zdravotních a sociálních službách

Hrozby	Hodnocení (průměr)	Počet zastupitelů / hodnocení
• úbytek pracovníků v sociálních službách jako důsledek snížení nezaměstnanosti	2	10/3, 6/2, 5/1
• současná legislativa - nedostatečně řešící systém financování sociálních služeb	3	15/3, 2/4, 4/1
• neúspěch při čerpání dotačních prostředků na podporu sociálních služeb	3	18/3, 3/4
• pasivní postoj veřejnosti k sociopatologickým jevům	4	12/4, 6/5, 3/3
• předsudky vůči lidem ohroženým sociálním vyloučením	3	19/3, 1/5, 1/4
• stárnutí populace	4	17/4, 4/3
• nárůst počtu lidí se zdravotním postižením, lidí v krizi a nouzi (i u mladší generace)	4	13/4, 6/5, 2/3

Nejdůležitější hrozby ohodnocené čtyřmi body vyplývající z analýzy jsou velmi podobné ve většině měst v České republice a jsou dány současnou dobou.

3.5 Zajímavosti Šternberka a jeho okolí v oblasti cestovního ruchu

Šternberk a jeho okolí dokáže zaujmout množstvím historických památek a malebnou okolní přírodou. Příroda kolem města vytváří ideální podmínky pro pěší turistiku, cykloturistiku a různé výlety. Rozvoji cestovního ruchu také velmi pomáhá skvěle fungující informační centrum ve Šternberku.

3.5.1 Město Šternberk

3.5.1.1 Hrad Šternberk

Hrad Šternberk založil v polovině 13. století Zdeslav z Chlumce a ze Šternberka. První písemný záznam najdeme v listině z roku 1269. Z obranného sídla byl hrad v 70. letech 14. století přestavován a rozšířen. Biskup Albert II. ze Šternberka, významný církevní hodnostář a vlivný diplomat, využíval hrad jako svou rezidenci. Pozornost biskupa se upírala

Obr. 3.1 Hrad Šternberk

především ke kapli, kterou nechal vyzdobit ve stylu panujícím tehdy na dvoře Karla IV. Během prohlídky vás překvapí členitost hradu, jeho velká rozloha a bohatá výzdoba od gotiky až po secesi. V 16. století proběhla díky rodu Berků z Dubé a Lipé renesanční rekonstrukce hradu. Po rozsáhlém požáru byl hrad přestavbou rozšířen o renesanční křídlo s „Vizitkovým sálem“ a s unikátními

hráňovými klenbami. Historie hradu Šternberka je bezprostředně spjata s rodem Šternberků i s pohnutými chvílemi českých dějin – s husitskými válkami, s potomky českého krále Jiřího z Poděbrad, s knížaty z Minstrberka i s třicetiletou válkou, během které město i hrad značně utrpěly. Kolem roku 1699 koupil sídlo kníže Jan Adam Ondřej z Lichtenštejna. V držení jeho rodu zůstal hrad až do roku 1945. Hrad nebyl dlouhou dobu užíván a chátral. Teprve v roce 1886 bylo rozhodnuto o jeho generální rekonstrukci podle projektu vídeňského architekta Karla Gandolpha Kaysera v duchu romantického historismu. Vzniklo luxusní sídlo splňující požadavky moderního aristokrata Jana II., který postupně vybavil své sídlo historickým mobiliářem, obrazy, nábytkem, plastikami, gobelíny [38].

Zajímavosti z hradní expozice

Šternberský hrad nabízí návštěvníkům ke zhlédnutí unikátní soubor italské a severské raně renesanční malby i ukázky holandského a vlámského barokního malířství. Originály některých vystavených děl jsou obdivovány i ve světových galeriích – petrohradské Ermitáži nebo pařížském Louvru. Za povšimnutí stojí vzácná kolekce gotických a renesančních dřevěných plastik, např. reliéf Utrpení sv. Kunhuty je zřejmě jednou z nejstarších dochovaných renesančních dřevořezb na Moravě. Soubory zlacených kožených tapet a kachlových kamen i nábytkové vybavení od gotiky po empír představují jedinečným způsobem šlechtické interiéry minulých století. Pohled do života moderní šlechty počátku 20. století je prezentován horkovzdušným vytápěním, koupelnami či jídelním výtahem. Neočekávanou památkou z tohoto období je i secesní osobní výtah [42].

Prohlídkové okruhy:

- 1. trasa „Liechtensteinské sbírky“** zahrnuje kapli, chodbu a pokoje 1. patra vybavené mobiliářem posledních majitelů, délka prohlídky: 40 – 50 minut,
- 2. trasa „Zaniklá šlechtická sídla Severní Moravy“** obsahuje místnosti 2. patra, v nichž jsou vystaveny exponáty svezené na Šternberk v 50. letech 20. století z nepřístupných moravských zámků, délka prohlídky: 40 – 50 minut,
- 3. trasa „Velký okruh“** obsahuje prohlídku 1. a 2. trasy dohromady délka prohlídky: 80 – 100 minut [46].

3.5.1.2 Chrám Zvěstování Panny Marie

Dílo významného architekta F. A. Grimma je výraznou dominantou města a širokého okolí. Je součástí velkého komplexu bývalého augustiniánského kláštera z 1. poloviny 18. století. Ve šternberské kapli je obnovena vzácná stropní malba Kryštofa Handkeho zachycující historii Šternberka. Chráněný prostor je jednoduší, mohutná klenba je vyzdobena nástropní malbou od moravského malíře Antonína Sebastiniho Šebesty z Prostějova. Ke kostelu přiléhá křížová chodba se zachovanými zbytky vrcholně gotických kleneb, která spojuje kostel a klášter. Vzácnou památkou

Obr. 3.2 Chrám Zvěstování Panny Marie

šternberského kostela je tzv. Šternberská madona, kamenná socha z konce 14. st., která je trvale umístěna v kapli státního hradu Šternberk [41].

3.5.1.3 Bývalý augustiniánský klášter

Současná podoba někdejšího kláštera nacházejícího se v blízkosti šternberského hradu pochází z 18. století a je výsledkem tvůrčí aktivity jeho posledních proboštů. Spolu s farním kostelem je nejvýznamnější barokní architekturou města. Na výzdobě klášterních budov se podíleli vynikající umělci moravského baroka - malíř Jan Kryštof Handke, sochaři Filip Sattler a Jan Kammereith. Barokní přestavba kláštera byla završena novostavbou klášterního a farního kostela Zvěstování Panny Marie na místě zbořeného, původně gotického kostela [34].

3.5.1.4 Závodý do vrchu Ecce Homo

Historie závodu Ecce Homo ve Šternberku je velmi bohatá. Již název kopce Ecce homo Homo je svým způsobem velice originální (překlad z latiny zní "Ejhle člověk") a jako kdyby předurčoval slavnou historii tohoto závodu. První zmínka o Ecce Homo jako závodě je spojena s rakouským automobilovým klubem ÖAC, který byl založen 6. února 1898 za přítomnosti 206 zakládajících členů a Slezským automobilovým klubem ve Vratislavi, který vznikl 7. června 1901 [51].

Obr. 3.3 Závodý do vrchu Ecce Homo

Hlavní závody:

- Mistrovství Evropy v závodech automobilů do vrchu.
- FIA Championship v závodech historických automobilů do vrchu.

Rámcové závody:

- Mezinárodní mistrovství ČR v závodech automobilů do vrchu.
- Mistrovství ČR v závodech automobilů do vrchu
- Mistrovství ČR v závodech historických automobilů do vrchu.

Parametry tratě

Závody se jedou na trati Ecce Homo Šternberk. Start je na okraji města při výjezdu směr Opava na silnici č. I/46. Schéma trati, viz příloha č. 3.

Délka trati: 7800 m

Šířka trati: min. 7 m

Výškový rozdíl: 307 m

Průměrné stoupání: 3,9 %

3.5.2 Okolí města Šternberka

3.5.2.1 Těšíkovská kyselka

V blízkosti obce Těšíkov se nachází prameniště minerální vody. Pramen Těšíkovské kyselky je zdrojem železité minerální vody, který je doložen již v roce 1669 jako přírodní

Obr. 3.4 Těšíkovská kyselka

kyselka. Těšíkovská kyselka je vyhledávaným přírodním pramenem pro obyvatele širokého okolního regionu. Vedle lékařského významu vody je tato minerální voda oblíbená i pro své chuťové vlastnosti a v hojné míře je využívána občany Šternberska, Bruntálska, Rýmařovska a Olomoucka jako stolní voda. Vydatnost pramenního přelivu kolísá v závislosti na klimatických podmínkách kolem hodnoty 30

l/min. Hloubka vrtu je 63 m. V minulosti bylo prameniště různě upravováno a vybaveno altánkem. Pramen byl zrekonstruován městem Šternberk v roce 2004. Projekt byl spolufinancovaný z prostředků Evropské Unie programu SAPARD za podpory ministerstva pro místní rozvoj [48]. Bezprostřední okolí slouží jako výchozí místo pro turistické trasy v podhůří Nízkého Jeseníku. Těšíkovská kyselka je rovněž vyznačena jako významný cíl regionální cyklotrasy R8 vedoucí z prostějovského okresu přes olomoucký okres až do bruntálského okresu.

3.5.2.2 Golfové hřiště

Pro ty, kteří chtějí relaxovat na rozlehlých zelených pláních s jamkami, jsou na Hané připraveny služby olomouckého Golf Clubu. Byl založen v roce 1993 a svoji aktivní činnost zahájil o pět let později výstavbou golfového areálu, nacházejícího se v lokalitě Dolany – Véska, která je součástí mikroregionu Šternbersko. Hřiště leží v půvabném, mírně kopcovitém terénu. Návštěvníkům je k dispozici kryté odpaliště se cvičnou loukou. Na své si přijdou zdatní golfisté i začátečníci, na které tu čeká výuka golfu pod dohledem profesionálního trenéra. Od července letošního roku budou moci hráči využívat 18 jamkové hřiště se čtyřmi druhy odpališť a velkými tvarovanými greeny, hřiště je celé zavlažované a patří k nejpěknějším v republice, [37]. Své služby golfistům nabízí i zrenovovaná klubovna s restaurací, recepce a v neposlední řadě také PRO – SHOP, nabízející široký sortiment golfového vybavení.

Obr. 3.5 Golfové hřiště

3.5.2.3 Hrad Bouzov

Uprostřed lesů, asi 15 km za městem Litovel, se tyčí jeden z nejnavštěvovanějších hradů u nás, hrad Bouzov. Průchodem přes dva padací mosty klenoucí se nad hradním příkopem stanete na nádvoří, kde se již procházela spousta princezen a králů, neboť toto místo je přímo rájem pohádek. Tento hrad však dokonalé středověké sídlo pouze napodobuje. Ve skutečnosti byla jeho stavba započata až roku 1895 na základech středověkého hradu ze 14. Století. Vybrat si můžete z několika okruhů a pro ty fyzické zdatnější je připraven i výstup na hradní věž. Hrad je plně zařízen a vybaven. Nejcennější částí je novogotická hradní kaple, vybavená gotickým oltářem a vyzdobená náhrobními kameny řádových mistrů z let 1395-1515 [33]. Hradní zbrojnice, původní gotický sál starého hradu, je vybavena ukázkami zbraní, zvláště zajímavé jsou obranné štíty z 13. a 15. stol. a popravčí meč z r. 1677.

Obr. 3.6 Hrad Bouzov

3.5.2.4 Hrad Sovinec

Nejrozsáhlejší hradní komplex v okrese Bruntál má velmi bohatou historii. Hrad založili těsně před rokem 1332 příslušníci rodu, který se od roku 1348 nazýval „páni ze Sovince“. Hrad byl například významnou husitskou pevností nebo i vězením a základnou jednotky SS. Projít si můžete několik nádvoří a tzv. Horní hrad (nejstarší část hradu). Vyhlídková kamenná věž Vám poskytne překrásný pohled do krajiny sovineckého přírodního parku. V bývalých konírnách jsou instalovány expozice místní lesnické školy a expozice historie hradu, v purkrabství expozice cínu, zbraní, řádu a vyznamenání a práva útrpného. V ostatních částech hradu si lze prohlédnout lapidárium, hradní komnatu i výstavu /červen-září/ Jaroslava Róny, předního českého malíře, sochaře, grafika, skláře. Bavit se zde budete i díky lákavým akcím, které jsou na hradě Slovinec pořádány během celé turistické sezóny [40].

Obr. 3.7 Hrad Sovinec

4. Návrhy a doporučení

4.1 Zhodnocení SWOT analýz

Cestovní ruch

Město Šternberk má poměrně silné předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Předností této lokality je především její výhodná a atraktivní poloha. Město disponuje velmi dobrou strukturou ubytovacích zařízení, a to jak z pohledu kvality tak i kvantity. Nachází se zde dostatečný počet kvalitních ubytovacích zařízení s dostačující kapacitou. Město se snaží podporovat rozvoj cestovního ruchu, využívá zejména tradičních kulturních hodnot, mezi které patří hrad Šternberk, augustiniánský klášter a závody do vrchu Ecce Homo. *Město se snaží cestovní ruch podporovat také marketingově, zejména tvorbou nejrůznějších propagačních materiálů (internetové stránky města, noviny) a tuto propagaci by mělo ještě zintenzivnit např. prostřednictvím internetové aplikace facebook, která je v současnosti v obrovském boomu a zejména mladí lidé ji každodenně využívají. Šternberk by měl dále pokračovat v získávání a čerpání prostředků z peněžních grantů a podporovat tím cestovní ruch a také se snažit přilákat nové investory, kteří by ještě více rozvinuli cestovní ruch ve městě.*

Ve městě došlo v uplynulých letech k řadě rekonstrukcí především historických staveb, zejména v památkové zóně v centru, což zatraktivnilo město, které dokonce získalo titul Historické město roku 2008, viz příloha č. 4. *V tomhle trendu by se mělo i nadále pokračovat, protože se stále vyskytuje v centru města několik budov, které nemají zrovna reprezentativní vzhled.*

Šternberk a jeho okolí svým členitým územím přímo vybízí ke sportovně turistickému aktivnímu odpočinku. V okolí Šternberka se vyskytuje řada cyklistických stezek, které jsou velmi vyhledávány cykloturisty. V nedávné době byla vybudována cyklostezka ze Šternberka do Štarnova, které se po dokončení dostalo mnoho pozitivních ohlasů, stejně tak i další cyklostezce Šternberk - Lužice. *Budování cyklostezek by nemělo ustávat, jako dobrý nápad se jeví vybudovat cyklostezku ze Šternberka do nedaleké obce Babice, protože do Babic se dostaneme pouze po velmi frekventované silnici, která je pro cykloturisty velmi nebezpečná. Následovat by mohlo i napojení na další obce, např. Krakořice. Za zamyšlení určitě stojí*

vybudování okruhu na in-line bruslení, což by se v letních měsících mohlo stát lákavou aktivitou pro zájemce z blízkého okolí Šternberka.

Turisty je velmi oblíbená oblast Dolního Žlebu, která se nachází nedaleko za městem. Je zde vybudován Autokemp Šternberk, kde se nabízí možnost přírodního koupání v rybníku a mnoho lesních cest pro pěší turistiku. Nachází se tu stylová myslivecká restaurace U Zlatého Muflona, kde se podávají netradiční a zejména zahraničními turisty velmi vyhledávaná jídla jako bizon, krokodýl, pštros, klokan, antilopa, zebra, mustang a dokonce i exkluzivní maso z krajty a chřestýše.

K rozvoji cestovního ruchu by pomohlo více parkovacích ploch, kterých je v centru města nedostatek, což turistům znesnadňuje navštěvování atraktivit města. V dopravní špičce jsou potom odkazováni na parkování mimo centrum. Také by stálo za zamyšlení zřídit úschovnu kol, pro cykloturisty, kteří dorazí do Šternberka například za památkami, ale nemají kde si bezpečně schovat své kolo.

Město má také velice kvalitní informační centrum, které poskytuje řadu služeb pro návštěvníky včetně informací o sportovních, kulturních a společenských akcích ve městě i v regionu, historii a městských památkách, firmách, institucích a úřadech, ubytovacích a stravovacích možnostech ve městě, činnostech a službách městského úřadu. Podporuje i spolupráci s Evropskou unií a její propagaci tím, že nabízí tištěný materiál o Evropské unii pro veřejnost, spolupracuje s EUROPE DIRECT (Evropské informační centrum) a informuje o evropských vzdělávacích projektech. Nově je zde zavedena služba TICKETPORTAL, kde si lidé mohou zakoupit vstupenky na téměř všechny kulturní, sportovní a společenské akce v České republice.

Šternberk by také mohl využít současný trend v cestovním ruchu, kdy výletníci z České republiky tráví převážně dovolenou v tuzemsku a ne v zahraničí (kvůli finanční stránce), a to nalákáním turistů na historické chlouby města (hrad, augustiniánský klášter a další). V úvahu by např. připadalo nabídnutí slevy na nákup nejrozličnějších tištěných materiálů o Šternberku po předložení platné vstupenky na místní hrad.

V tomto roce by už také měla být kompletně dokončena Expozice času, která by se měla stát obrovským lákadlem pro domácí i zahraniční turisty. Expozice času je ambiciózní projekt, který se z původního konceptu Expozice hodin rozvinul do rozměrnějšího tématu „Čas a jeho měření“. Čas je tématem, které se nalézá na průsečíku mnoha vědních disciplín,

společenských proměn a kultur. Myšlenka Expozice Času se zrodila z iniciativy města Šternberk a Olomouckého kraje za úvodní podpory programu Evropské unie Culture 2000. Skutečně evropský charakter projektu potvrzuje od samého začátku spolupráce města Šternberk s městy Lorsch v Německu a Kungsbacka ve Švédsku [36].

Šternberk by měl více využít malebných lesů v jeho okolí a vybudovat tam různá stanoviště, lavičky, altánky pro odpočinek a rekreaci při pěší a cykloturistice, která je v okolí města velmi vyhledávanou aktivitou.

Jako největší hrozba v oblasti cestovního ruchu se jeví konkurence okolních regionů, mezi které patří Rýmařovsko a Litovelsko. Nicméně je potřeba dodat, že tato konkurence není nikterak výrazná, spíše jde o to, aby ji Šternberk do budoucna nepodcenil. Mikroregion Rýmařovsko nabízí pro turisty hrad Sovinec, CHKO Jeseníky a Rešovské vodopády. V mikroregionu Litovelsko je lákadlem pro turisty především hrad Bouzov, který patří k nejznámějším hradům v tuzemsku a proslavila ho řada pohádek, které zde byly natočeny. Dále pak CHKO Litovelské Pomoraví nabízející velké množství stezek pro pěší i cykloturistiku. Mladečské i Javoříčské jeskyně jsou dominantou této oblasti. *K většímu zatraktivnění hradu Šternberk by se mohlo dospět např. pravidelnými šermířskými turnaji, které již nabízí hrad Sovinec nebo pravidelnými kostýmovými prohlídkami s pohádkovými postavami připravované hradem Bouzov pro své návštěvníky.*

Technická, dopravní infrastruktura a životní prostředí

Město je pokryté inženýrskými sítěmi, jež jsou v relativně dobrém stavu. V současnosti se neustále pracuje na realizaci projektu „Dokončení kanalizace aglomerace Šternberk“, která patří svým rozsahem mezi největší investice na úseku vodohospodářské infrastruktury v rámci celého Olomouckého kraje, který by měl být do konce roku 2010 hotov. Tím dojde ke kompletnímu odkanalizování celého Šternberka. Poté bude stačit, aby se město zaměřilo na odstraňování případných náhlých havárií a také na místa, kde může havarijní stav v blízké době nastat. *Tento projekt se nepochybně stane silnou stránkou města. Do budoucna se jeví jako dobrý nápad spolupráce s obcemi v okolí Šternberka ohledně napojení těchto obcí na kanalizační síť města. Ohledně dodávek pitné vody by bylo dobré, aby v co nejbližší době došlo k modernizování vodovodů v centru Šternberka. V Dopravní infrastruktuře by mělo město pokračovat v rekonstrukci místních komunikací, budování dalších cyklostezek a také dalších parkovacích ploch, což nepochybně přispěje i k rozvoji*

cestovního ruchu ve městě a také k zlepšení stavu zastávek hromadné dopravy a místního nádraží. Celkově má Šternberk dopravní obslužnost na vysoké úrovni.

Jako slabá stránka a zároveň současná i budoucí hrozba se jeví prozatímní neexistence obchvatu kolem města. Obyvatelům Šternberka přinese obchvat zklidnění dopravy zejména na ulicích Olomoucká a Jívavská, kdy dopravu odvede z blízkosti centra města mimo obytnou zástavbu a imisní zátěž se tak přenesení do prostoru navrhovaného obchvatu. Podstatně se zvýší komfort bydlení obyvatel v těchto lokalitách a rovněž uživatelů zdravotnických, sociálních a školských zařízení ve Šternberku (nemocnice, psychiatrická léčebna, mateřská škola), který je v současné době díky frekvenci dopravy a její hlučnosti značně omezen. Ze Šternberka bude díky obchvatu odkloněna kamionová doprava ve směru na Opavu, Bruntál a Krnov. Zlepší se podmínky pro cykloturistiku a pro všechny obyvatele, kteří používají kolo jako dopravní prostředek do zaměstnání či do školy. Významně se zkrátí doba pro dojíždějící automobilem do zaměstnání do Olomouce a zpět. Výpočty z hlukové studie dokládají, že obchvat bude mít příznivý vliv především na obytné domy v Jívavské ulici, zejména poklesem hlukových imisí o 2,3 až 2,5 dB oproti nulové variantě. Rozptylová studie uvádí jasně patrný pokles imisní zátěže ve Šternberku, kde pokles průměrné roční koncentrace dosáhne až 17% imisního limitu [44].

Příležitostí pro město je zlepšení efektivity a kvality veřejné dopravy a kvality a údržby silnic, především v zimním období, a maximální využití dotačních zdrojů ze strukturálních fondů Evropské unie k zlepšení infrastruktury a životního prostředí.

Z ekologického hlediska má Šternberk nejméně poškozené životní prostředí ze všech měst olomouckého kraje a lze ho vzhledem ke stavu ovzduší, půdy, vod i okolních lesů, označit za město s velmi dobrým životním prostředím. *V této oblasti by se měl Šternberk ubírat stejným směrem jako doposud. Za vyzdvížení stojí úklid veřejných ploch, který ve městě optimálně funguje a nabízí pracovní příležitost především pro lidi se sníženým potenciálem získat práci na současném trhu práce. Jediná negativní věc se týká černých skládek, které se na pár místech vyskytují, zejména v lesích v okolí Šternberka. Vzhled města je charakterizován vzhledem veřejných prostranství a vzhledem nemovitostí ve městě. Město Šternberk disponuje rozsáhlou a zachovalou městskou památkou zónou s řadou významných architektonických prvků a historických budov, kterou se daří již řadu let postupně obnovovat. Na druhé straně existují však i lokality značně poškozené a ne zrovna v optimálním vzhledu. Hlavně některá panelová sídliště, která ještě nejsou zrekonstruována, by se měla začít*

obnovovat, aby se stala vzhledově přijatelnějšími. V oblasti nakládání s odpady město podporuje jejich třídění prostřednictvím propagačních letáků. Za zvážení stojí, zda by nešlo zavést určitý bonus pro lidi, co skutečně a pravidelně třídí odpad, např. finanční. Určitě by to lidi motivovalo a ve svém důsledku bylo i přínosné pro samotné město. Město má zavedený systém tříděného sběru komunálního odpadu a kvalitně zajišťuje svoz a zpracování odpadů. Ohledně obnovitelných zdrojů energie by mělo město nejprve vytvořit studii, kde by se zjistilo, kam se v této problematice ubírat a také potom informovat občany o možnostech využívání samotných zdrojů. Šternberk, asi jako každé město či vesnice, se potkává s vandalismem, především mezi mladistvými, kteří nejčastěji poškozují a znečišťují veřejná prostranství. Městská policie s tímto neduhem bojuje prostřednictvím kamerového systému. Za zvážení stojí ještě zvýšení pravidelných kontrol problémových částí samotnými příslušníky městské policie.

Vzdělání, kultura a sport

V oblasti vzdělání, kultury a sportu by mělo dojít k rozšíření a zmodernizování stávajících společenských, kulturních a sportovních zařízení, kam patří zejména tělocvičny, atletický stadion, zimní stadion, různá dětská hřiště rozmístěná po celém městě, divadlo a Městské kulturní centrum. Díky tomuhle kroku by pak v budoucnu došlo ke zkvalitnění vyžití občanů a potenciálních turistů přicházejících do města. Prostředky by se mohli vzít z fondů Evropské unie, kde už nyní město čerpá, a od soukromých investorů. Jedním ze základních faktorů, který pozitivně přispívá ke kvalitě života města, je činnost veškerých zájmových organizací z různých oblastí života (sportovní, kulturní, pro děti a mládež). Cílem by proto měla být podpora činností místních zájmových organizací. V oblasti vzdělávání by se měla stát prioritou kvalitní, moderní výuka na všech stupních vzdělání (předškolní, základní a střední). Toto pozitivum by mělo pokračovat i do budoucna a odbor školství města by na to měl dohlížet.

Šternberk disponuje dostatečnou kvalitou mateřského a základního školství. Tím může město nalákat mladé rodiny s dětmi, aby spojili svůj život se Šternberkem. Pro mládež je ve městě plno volnočasových aktivit, ale bohužel se nesetkávají s přílišným zájmem. Školy využívají nejmodernější informační technologie a daří se jim získávat finanční prostředky z dotačních zdrojů. Tento trend je pozitivní a instituce by měly dělat vše proto, aby i v budoucnu pokračoval. Z hlediska vzdělávání trápí město hlavně problém odchodu mladých lidí, především vysokoškolsky vzdělaných, a další kvalifikované pracovní síly, a to z důvodu absence pracovních pozic vhodných pro tyto lidi. *Možným řešením by mohlo být přilákání*

investorů, např. dotacemi, aby zde začali podnikat v různých segmentech a zřídili tak nějaká místa pro tyto lidi. Klesá také zájem studentů o technické obory (lesní mechanizátor, zahradník, obráběč kovů, opravář lesnických strojů, zámečnick), které studentům nabízí Střední odborné učiliště strojírenské a lesnické Šternberk. O tyto profese je přitom v regionu velký zájem, stejně tak jako v celé České republice.

Ve městě funguje řada sportovních oddílů, např.: Aikido, judo, karate, capoeira, sportovní gymnastika, stolní tenis, tenis, volejbal muži, volejbal ženy, motokros, šerm. Mezi slabé stránky ohledně kultury a sportu patří nedostatečné prostory pro pořádání kapacitně náročných akcí (koncerty, festivaly, různé sportovní akce). V prostoru nad hradem se sice pořádá každoročně festival Šternberský kopec, ale místo nemá příliš velkou kapacitu a taky je dost nevhodné, protože se hluk z této akce line celým Šternberkem a občané si na to stěžují.

Šternberk podporuje vzdělání, kulturu i sport dotacemi z vlastního rozpočtu. Přehled jednotlivých dotací viz příloha č. 6.

Zdravotní a sociální služby

Jak vyplývá ze SWOT analýzy, zdravotní a sociální služby jsou ve Šternberku na velmi dobré úrovni a odpovídají reálným potřebám města a v tomto směru by to tak mělo být i nadále.

V silných stránkách za povšimnutí určitě stojí Nemocnice Šternberk, která prošla řadou rekonstrukcí a je velmi moderní. Máme zde i Psychiatrickou léčebnu Šternberk, kde se sociální pracovníci zabývají problematikou sociálně právní ochrany dětí, poradenstvím v oblasti pracovně právní, občansko právní, poskytují pomoc rodičům hospitalizovaných dětí, zaměstnaným pacientům, pacientům bez práce i sociálního zázemí. Spolupracují s mnoha institucemi a úřady (např. se zdravotními pojišťovnami, ambulantními lékaři) a také s fyzickými osobami (příbuzní, opatrovníci či jiné osoby ochotné pomoci našim pacientům). Sociální služby jsou ve městě velmi rozvinuté a město je podporuje řadou dotací během roku, z čehož je patrné, že město dbá a dohlíží na perfektní poskytování sociálních služeb ve městě.

Mezi slabými stránkami toho není mnoho, což svědčí o dobré úrovni v tomto resortu. Jediné co sem patří a nač je třeba upozornit, je bezbariérový přístup pro lidi na vozíčku. *Ten je ve městě nedostačující a měl by se do budoucna zlepšit. Důležité instituce jako např.*

Městský úřad bezbariérový přístup sice mají, ale pro samotný pohyb po městě, hlavně v centru, chybí. Město podporuje zdravotní a sociální služby dotacemi, které nejsou malé, ale mohlo by jich být i více, protože v téhle oblasti jich není nikdy dost.

V budoucnu by se mohla stát hrozbou, slabou stránkou a potenciálním negativním dojmem na město nevyužitá příležitost zlepšení a rozvíjení preventivních aktivit. V dnešní době, která se dá jistě označit za krizovou, dochází k nárůstu počtu osob závislých na různých návykových látkách (alkohol, cigarety, drogy). Lidé se tímto krokem snaží řešit svoji krizovou situaci, vidí v tom jedinou možnost, která téměř vždy končí špatně. Město by mohlo pořádat různé a časté besedy na toto téma, kde by pozvali řadu specialistů a ti by občanům poskytli odborné rady.

Jako hrozba pro město i celou společnost jsou v dnešní době rostoucí sociopatologické jevy jako užívání drog, alkoholismus, gamblerství, prostituce, zvýšená kriminalita, zadluženost, lichva a fenomén neplatičství. *Tyto jevy se nedají vymítit ze společnosti, ale určitě se dají snížit, třeba formou prevencí.* Lidé tyto jevy neberou příliš vážně, protože se jich konkrétně netýkají, ale vážné jsou, poněvadž ovlivňují veřejnost jako celek. Sociálních pracovníků je ve městě nedostatek. To je bohužel způsobeno šetřením nákladů na jejich mzdy, čili propuštěním. V dnešní době je to sice nezbytné, ale v blízké budoucnosti by mělo dojít ke zlepšení, posílení těchto pozic a tím k zlepšení situace v oblasti sociálních pracovníků ve městě.

4.2 Vize města

Město Šternberk je dobře řízeným územím nabízejícím památky a atraktivitu národního i nadnárodního významu, je místem známým jako oblast vhodná pro rekreaci a aktivní trávení volného času. Město nabízí funkční dopravní systém šetrný k životnímu prostředí, je zdravé a čisté, s dostatkem veřejné zeleně, vstřícné k aktivitám občanů a přitažlivé pro jeho návštěvníky, podporuje malé a střední podnikání, je bezpečné, s nízkým výskytem společensky nežádoucích jevů a s vysokou úrovní prevence, má kvalitní a hospodárnou technickou infrastrukturu šetrnou k životnímu prostředí a nenarušující vzhled města a je komunikujícím městem s vysokou kvalitou veřejné správy.

Závěr

Diplomová práce je zaměřena na strategickou analýzu města, konkrétně města Šternberk.

V teorii strategického řízení je rozebrána problematika strategického plánování, strategického plánu a jeho jednotlivých částí. Analytická část věnuje největší pozornost profilu města, který je velmi důležitý pro vytvoření SWOT analýzy. Poté následuje samotný popis SWOT analýzy a analýza komparativních výhod. Návrhová část potom uvádí vizi, strategické záměry, cíle a návrhy, které vyplývají z analytické části strategického plánu. Dále je definována a popsána strategie územního celku, strategie území a také jsou uvedeny druhy cestovního ruchu související s městem Šternberk a samotné aktuální vývojové trendy měst. Pochopení a prostudování teoretické části přispělo velkou měrou k tvorbě části praktické.

V druhé kapitole se nachází historie a analýza současného stavu města Šternberk. Nejprve je shrnuta krátce historie města v nejvýstižnějších faktech jeho dosavadního vývoje. Následuje analýza současného stavu městu (profil města), která je zaměřena na obyvatelstvo, školství, zdravotní a sociální služby, kulturu, sport, infrastrukturu, hospodářskou sféru, ekonomiku a životní prostředí.

SWOT analýza tvoří třetí kapitolu práce. Pro důkladné vypracování této analýzy byly vytvořeny jednotlivé SWOT analýzy týkající se následujících oblastí: cestovní ruch; technická, dopravní infrastruktura a životní prostředí; vzdělání, kultura a sport; zdravotní a sociální služby. Tyto jednotlivé analýzy byly ohodnoceny všemi zastupiteli města Šternberk. V oblasti cestovního ruchu jsou uvedeny zajímavosti ze Šternberka a jeho okolí pro potencionální turisty.

Návrhy a doporučení v kapitole 4 obsahují detailní zhodnocení jednotlivých SWOT analýz prostřednictvím popsání nejdůležitějších faktů pramenících z těchto analýz. Silné stránky a příležitosti jsou vyzdvihnuty, u slabých stránek a hrozeb jsou popsány náměty a návrhy na jejich odstranění.

Cílem diplomové práce bylo na základě získaných dat provést SWOT analýzy vybraných oblastí města, jejich následné ohodnocení a vyvození důležitých závěrů pro budoucí rozvoj města a toho bylo podle názoru autora této diplomové práce dosaženo.

Seznam použité literatury:

- [1] ADAMČÍK, S. *Regionální politika a management regionů, obcí a měst*. 1. vyd. Ostrava: VŠB - TUO, 2000. 133 s. ISBN 80-7078-837-0.
- [2] ADAMČÍK, S. *Zdroje teorie regionální politiky a regionálního rozvoje*. 1. vyd. Ostrava: VŠB - TUO, 1997. 138 s. ISBN 80-7078-432-6.
- [3] BĚLOHLÁVEK, F.; KOŠŤAN, P.; ŠULEŘ, O. *Management*. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 2001. 642 s. ISBN 80-85839-45-8.
- [4] BERAN, V.; DLASK, P. *Management udržitelného rozvoje regionů, sídel, obcí*. 1. vyd. Praha: Academia, 2005. 323 s. ISBN 80-200-1201.
- [5] CAREW-REID, J. *Strategies for national sustainable development: a handbook for their planning and implementation*. London, 1994. 203 s. ISBN 1-85383-193-X.
- [6] DEDOUCHOVÁ, M. *Strategie podniku*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2001. 256 s. ISBN 80-7179-603-4.
- [7] DONELLY, H.; GIBSON, J. L.; IVANCEVICH, J. M. *Management: principles and functions*. 4. th ed. Homewood: BPI / Irwin, 1989. 821 s. ISBN 0-256-06671-X.
- [8] GRANT, R. M. *Contemporary strategy analysis*. 6th ed. Oxford: Blackwell, 2008. 482 s. ISBN 978-1-4051-6309-8.
- [9] HESKOVÁ, M. *Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. 223 s. ISBN 80-7168-948-3.
- [10] HILL, CH. W. L.; JONES, G. *Strategic management: an integrated approach*. 4th ed. Boston: Houghton Mifflin, 1998. 541 s. ISBN 0-395-85184-X.
- [11] HORNER, S.; SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada Publishing, 2003. 486 s. ISBN 80-247-0202-9.
- [12] HRABALOVÁ, S. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 93 s. ISBN 80-210-3356-8.
- [13] JANEČKOVÁ, L.; VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing měst a obcí*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1999. 184 s. ISBN 80-7169-750-8.
- [14] KEŘKOVSKÝ, M.; VYKYPĚL, O. *Strategické řízení: teorie pro praxi*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. 172 s. ISBN 80-7179-578-X.

- [15] KLÍMOVÁ, V. *Regionální podpora podnikání*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. 145 s. ISBN 978-80-210-4399-2.
- [16] KOTTER, J. P. *Vedení procesu změny*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2000. 190 s. ISBN 80-7261-015-5.
- [17] KOVARÍK, M.; TOUŠOVÁ, H. *Podnikatelské prostředí v městě a obci*. 1. vyd. Praha: Consus, 1991. 91 s. bez ISBN.
- [18] LEDNICKÝ, V. *Tvorba strategie územního celku*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2003. 143 s. ISBN 80-248-0468-9.
- [19] LUDVÍK, L. *Rozvoj mikroregionálního podnikatelského prostředí*. 1. vyd. Jilešovice: František MAJ, 2000. 124 s. ISBN 80-87458-03-2.
- [20] MAIER, K. *Územní plánování*. Praha: České vysoké učení technické, 1993. 83 s. ISBN 80-01-02240-4.
- [21] MAIER, K.; ČTYROKÝ, J. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2000. 142 s. ISBN 80-7169-644-7.
- [22] MALÁ, V. *Základy cestovního ruchu*. Praha: Oeconomica, 2002. 98 s. ISBN 80-245-0439-1.
- [23] ROBBINS, S. P.; COULTER, M. *Management*. 6. th ed. Upper Saddle River, 1999. 645 s. ISBN 0-13-921603-4.
- [24] SEDLÁČKOVÁ, H. *Strategická analýza*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2000. 101 s. ISBN 80-7179-422-8.
- [25] SEDLÁČKOVÁ, H.; BUCHTA K. *Strategická analýza*. 2. přeprac. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 121 s. ISBN 80-7179-367-1.
- [26] ŠILHÁNKOVÁ, V. *Význam vazby mezi územním a strategickým plánem pro rozvoj našich měst a regionů*. Svoboda nad Úpou: Univerzita Pardubice, 2002. 226 s. ISBN 80-7194-481-5.
- [27] ŠULEŘ, O. *Manažerské techniky III*. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 2003. 152 s. ISBN 80-85839-87-3.
- [28] VEBER, J. *Management: základy, prosperita, globalizace*. Praha: Management Press, 2000. 700 s. ISBN 80-7261-029-5.
- [29] VYSTOUPIL, J.; TARABOVÁ Z. *Základy demografie*. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 150 s. ISBN 80-210-3617-6.

- [30] WOKOUN R. a kol. *Ekonomika v prostoru: svět, střední Evropa, EU, OECD, ČR*. Praha: Linde, 2008. 189 s. ISBN 978-80-7201-698-3.
- [31] WOKOUN, R. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. Praha: Oeconomica, 2007. 244 s. ISBN 978-80-245-1301-0.
- [32] WOKOUN, R.; MALINOVSKÝ, J. a kol. *Regionální rozvoj: (výchozí regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Internetové zdroje:

- [33] *Bouzov* [online]. [cit. 2010-03-17]. Dostupný z WWW:
<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=turista&kategorie_1=zaji_mavosti&kategorie_2=tipy-na-vylety&kategorie_3=bouzov&kategorie_4=>>.
- [34] *Bývalý Augustiniánský klášter* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupný z WWW:
<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=turista&kategorie_1=zaji_mavosti&kategorie_2=augustiniansky-klaster>>.
- [35] ČSÚ, *Demografická ročenka Šternberk* [online]. 2008. [cit. 2010-03-05]. Dostupný z WWW:
<[http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/34002753CE/\\$File/401809477.pdf](http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/34002753CE/$File/401809477.pdf)>.
- [36] *Evropský projekt „Expozice času“ ve Šternberku* [online]. [cit. 2010-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://time.sternberk.cz/OProjektu.php>>.
- [37] *Golfové hřiště* [online]. [cit. 2010-03-17]. Dostupný z WWW:
<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=turista&kategorie_1=zaji_mavosti&kategorie_2=tipy-na-vylety&kategorie_3=golf&kategorie_4=>>.
- [38] *Historie hradu* [online]. [cit. 2010-02-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.hrad-sternberk.cz/historie-hradu.html>>.
- [39] *Historie závodu na trati Ecce Homo* [online]. [cit. 2010-02-18]. Dostupný z WWW:
<<http://www.eccehomo.cz/historie/>>.
- [40] *Hrad Sovinec* [online]. [cit. 2010-03-17]. Dostupný z WWW:
<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=turista&kategorie_1=zaji_mavosti&kategorie_2=tipy-na-vylety&kategorie_3=sovinec&kategorie_4=>>.
- [41] *Chrám Zvěstování Panny Marie* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupný z WWW:
<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=turista&kategorie_1=zaji_mavosti&kategorie_2=chram-zvestovani-pane>.

- [42] *Informace pro návštěvníky* [online]. [cit. 2010-02-03]. Dostupný z WWW:
<<http://www.hrad-sternberk.cz/informace-pro-navstevniky.html>>.
- [43] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, *Nezaměstnanost v olomouckém kraji podle obcí* [online]. 2010. [cit. 2010-03-18]. Dostupný z WWW:
<http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/nezamestnanost_v_olomouckem_kraji_podle_obci>.
- [44] *Obchvat města Šternberka – přeložka I/46* [online]. 2009. [cit. 2010-03-08]. Dostupný z WWW:
<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=urad&kategorie_1=informace&kategorie_2=novinky-web&kategorie_3=&kategorie_4=&id_dokumentu=3631>.
- [45] *Přehled příspěvků z rozpočtu města v roce 2010*. [online]. 2010. [cit. 2010-04-06]. Dostupný z WWW: <
http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=urad&kategorie_1=informace&kategorie_2=dotace-a-granty&kategorie_3=&kategorie_4=&id_dokumentu=4547>.
- [46] *Státní hrad Šternberk* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupný z WWW:
<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=turista&kategorie_1=kulturni-akce&kategorie_2=statni-hrad>.
- [47] *Šternberk je historickým rokem 2008* [online]. 2009. [cit. 2010-03-25]. Dostupný z WWW:
<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=urad&kategorie_1=informace&kategorie_2=novinky-web&id_dokumentu=3250>.
- [48] *Těšíkovská kyselka* [online]. [cit. 2010-03-17]. Dostupný z WWW:
<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=turista&kategorie_1=zajimavosti&kategorie_2=tipy-na-vylety>.
- [49] VERONIKA SOVKOVÁ, *Chronologický přehled dějin města Šternberka* [online]. [cit. 2010-02-18]. Dostupný z WWW:
<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=turista&kategorie_1=historie>.

[50] *Výroční zpráva města Šternberk za rok 2009* [online]. 2010. [cit. 2010-04-04].

Dostupný z WWW:

<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=urad&kategorie_1=informace&kategorie_2=vyrocni-zpravy-mesta&kategorie_3=&kategorie_4=>.

[51] *Závody do vrchu Ecce Homo* [online]. [cit. 2010-02-10]. Dostupný z WWW:

<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=turista&kategorie_1=zajimavosti&kategorie_2=zavody-do-vrchu-ecce-homo>.

[52] *Získané ceny a ocenění* [online]. [cit. 2010-04-08]. Dostupný z WWW:

<http://www.sternberk.eu/index_web.php?jazyk=cz&sekce=urad&kategorie_1=informace&kategorie_2=ziskane-ceny-a-oceneni>.

Seznam zkratek:

ČR = Česká republika

CHKO = chráněná krajinná oblast

MPZ = informační systém značení atraktivit na území městské památkové zóny

ČSÚ = Český statistický úřad

ČEZ = České energetické závody

MP = Městská policie

RWE – SMP = Severomoravská plynárenská společnost patřící do skupiny RWE v ČR

VOP 026 = Vojenský opravárenský podnik

ZZN = Zemědělské zásobování a nákup

VŠB – TUO = Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

WWW = World Wide Web; celosvětová síť

Seznam obrázků a tabulek:

Obrázky:

Obr. 1.1 Kombinace přístupů metody SWOT k rozvoji regionu, obce či města

Obr. 1.2 Analyticko - projekční verze metody SWOT

Obr. 2.1 Mapa Šternberka a jeho okolí

Obr. 3.1 Hrad Šternberk

Obr. 3.2 Chrám Zvěstování Panny Marie

Obr. 3.3 Závody do vrchu Ecce Homo

Obr. 3.4 Těšíkovská kyselka

Obr. 3.5 Golfové hřiště

Obr. 3.6 Hrad Bouzov

Obr. 3.7 Hrad Sovinec

Tabulky:

Tab. 2.1 Obyvatelstvo města Šternberk

Tab. 2.2 Vývoj nezaměstnanosti města v roce 2009

Tab. 3.1 Silné stránky v cestovním ruchu

Tab. 3.2 Slabé stránky v cestovním ruchu

Tab. 3.3 Příležitosti v cestovním ruchu

Tab. 3.4 Hrozby v cestovním ruchu

Tab. 3.5 Silné stránky v technické, dopravní infrastruktuře a životním prostředí

Tab. 3.6 Slabé stránky technické, dopravní infrastruktuře a životním prostředí

Tab. 3.7 Příležitosti v technické, dopravní infrastruktuře a životním prostředí

Tab. 3.8 Hrozby v technické, dopravní infrastruktuře a životním prostředí

Tab. 3.9 Silné stránky ve vzdělání, kultuře a sportu

Tab. 3.10 Slabé stránky ve vzdělání, kultuře a sportu

Tab. 3.11 Příležitosti ve vzdělání, kultuře a sportu

Tab. 3.12 Hrozby ve vzdělání, kultuře a sportu

Tab. 3.13 Silné stránky ve zdravotních a sociálních službách

Tab. 3.14 Slabé stránky ve zdravotních a sociálních službách

Tab. 3.15 Příležitosti ve zdravotních a sociálních službách

Tab. 3.16 Hrozby ve zdravotních a sociálních službách

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavře licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne .....

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....